

Голос України

Влада - Радам!

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№177-178 (1427-1428) ♦ П'ятниця, 27 вересня 1996 року ♦ Ціна договірна

Партійці можуть бути політичними суперниками — не ворогами

Уприміщенні Верховної Ради України за участю глави парламенту і лідера Соцпартії Олександра Мороза відбулася консультативна нарада представників низки провідних політичних партій. Зібралися вони, щоб висловитися щодо своїх позицій стосовно майбутньої виборчої системи України та законопроекту про партії у чашій країні.

(Закінчення на 2-й стор.).

Анатолій МАТВІЄНКО: На щасливі випадковості не сподіваюся — вірю в розум і працю земляків

100 днів минає відтоді, як на посаду голови Вінницької обласної держадміністрації було призначено Анатолія Матвієнка... Не випадково стоденний «ювілей» стає традиційним, бо досить чітко висвічує діяльність того чи іншого керівника високого рангу, окреслює перспективи.

(Закінчення на 3-й стор.).

Приїздить на «оглядини» зброї: гарбуза не дамо

Завершено офіційний візит до Києва делегації Міністерства оборони Хорватії на чолі з головою відомства Гойко Шушаком. Хорватські військовики мали зустрічі з Прем'єр-міністром

України Павлом Лазаренком, міністрами — оборони Олександром Кузьмюком, машинобудування, ВПК і конверсії Валерієм Малевим, закордонних справ Геннадієм Удовенком. За

результатами візиту підписано угоду про військове співробітництво між міністерствами оборони двох держав.

(Закінчення на 2-й стор.).

Загадки ЧАЕС: загрози немає. Але небезпека існує

Збільшення нейтронного потоку і гамма-випромінювання в об'єкті «Укриття» Чорнобильської АЕС жодної загрози для населення і персоналу станції не становить, заявив в інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна» радник Президента України з питань ядерної безпеки, віце-президент Національної академії наук України Віктор Бар'ятар, який є також науковим керівником Міжвідомчого науково-технічного центру «Укриття». Він наголосив, що не поділяє точку зору міністра охорони навколишнього середовища і ядерної безпеки України Юрія Костенка щодо можливості теплового вибуху, висловлену напередодні на прес-конференції. «Жодних умов для теплового вибуху немає», — сказав академік. Для його виникнення потрібно, щоб «досить довго відбувалася ланцюгова реакція і все довкола розігрілося до температури 900—1000 градусів за Цельсієм».

(Закінчення на 4-й стор.).

Вродило добре. Але торік

В Україні за станом на 23 вересня намолочено 21,3 млн. тонн зерна, що на 7,8 млн. тонн (26,8%) менше, ніж торік, повідомили агентству «Інтерфакс-Україна» в Міністерстві статистики.

З кожного гектара отримано по 20,9 центнера зерна (в 1995 році — 25,8 ц/га).

Представив та нагородив

25 вересня до Кіровограда прибув Президент України Леонід Кучма. Перед численним зібранням керівників міст і районів, промислових та сільськогосподарських підприємств, працівників апарату облдержадміністрації він представив нового керівника області Михайла Громова, який до цього працював генеральним директором асоціації «Кіровоградлукор». А Миколі Сухомлину — колишньому голові облдержадміністрації вручив нагороду. Почесну відзнаку Президента України.

Після короткого вітального слова Леонід Данилович відповів на запитання господарських керівників. Про їхній зміст можна лише здогадуватися, оскільки кореспондента «ГУ» на зустріч не пропустили.

Життя буде холодне

Підготовка об'єктів комунального господарства і житлового фонду до роботи за зимових умов проводиться незадовільно, повідомили агентству «Інтерфакс-Україна» у Міністерстві статистики.

Так, за станом на 1 вересня до роботи за зимових умов загалом по країні підготовлено 67% котельних, 72% теплових мереж, 76% центральних теплових пунктів.

Міністр зазначає, що завдання з капітального ремонту водопровідних мереж виконано на 56%. Не завершено роботи з підготовки до зими 104,4 тис. житлових будинків: не відремонтовано покрівлі у 11,6 тис., опалювальні системи — у 21,2 тис., системи гарячого водопостачання — у 7 тис.

Дід Карпо та його коропи

Втім, перш ніж перейти до коропів, карасів, товстолобиків і навіть окунів, хочу запитати вас, чи знаєте ви, що таке «Натік»? Ону куди загнув, скажуть ті читачі, котрим років побільше, й охоче пояснять вам, що «Натік» — це аж ніяк не скорочене дівчаче ім'я на кшталт «Светік»: «Натіком» звався колись давно трактор з дерев'яною кабіною, на гасі ходив. Це трактор молодості діда Карпа Ковальчука з Кантівки. Потім, коли дерев'яні трактори з міді виїхали, він різної техніки об'їздив багато. А поможете на тектирі! Взагалі, здається, у діда Карпа улюблена арифметична дія — множення: дитей виховав семеро, онуків має тринадцятеро. На тракторах, правда, поставлено крапку. Нині дід Карпо — при коропях та іншій живності, яка завдяки йому росте й примножується. Там, на березі річкового господарства, він днює й ночує, там у нього двоє коней, та й людно часом буває. Улюблена приказка небагатослівного діда Карпа: «Хай живе!» — і цим усе сказано. Шоправда, є речі, яких навіть він попоможити й оживити не може: від Кантівки сьогодні лишилось дворів' двадцять, але то вже не дідова вина...

Кантівка
Хмельницької області.
Фото Сергія КАРПОВИЧА.

У номер

У ПАР та України багато спільного

Учора Голова Верховної Ради Олександр Мороз зустрівся з Надзвичайним і Повноважним Послом Південно-Африканської Республіки Пітером ван Ренсбургом Хуесеном. «Після злупоту Україною незалежності відносини між нашими державами розвивалися переважно на рівні дипломатичних контактів, — зазначив Олександр Мороз. — Але враховуючи потенціал двох країн, а також те, що між нашими державами є багато спільного, сподіваємося, що ситуація скоро зміниться на краще».

На думку Олександра Мороза, необхідно розвивати міжпарламентські контакти, можливо, обмінюватися парламентськими делегаціями. Крім того, Голова Верховної Ради вважає, що двома країнам було б корисно розвивати співробітництво у машинобудуванні, суднобудуванні, космічній, атомній галузях. До речі, у листопаді до ПАР поїде урядова делегація, до складу якої ввійдуть десять фізиків-ядерщиків.

Довіра є, діло буде

Президент України Леонід Кучма зустрівся з головою правління, президентом та генеральним виконавцем директором американської компанії «Брук Груп Лтд» Беннетом Стефаном Ле Боу.

Беннет Стефан Ле Боу ознайомив Леоніда Кучму з планами будівництва Міжнародного бізнес-центру та п'ятизрівкового готелю в Києві. Цей проєкт, наголошувався на зустрічі, буде реалізовуватися за допомогою інвестування міжнародних фінансових інституцій без використання урядових гарантій, тому що існує повна довіра щодо фінансово-інвестиційного клімату в Україні.

У зустрічі взяли участь глава Київської міської держадміністрації Олександр Омельченко, представники американських ділових кіл, повідомляє Українформ.

Приїздить на «оглядини» зброї: гарбуза не дамо

(Початок на 1-й стор.).

«Під час зустрічі з міністром Малевим ми отримали інформацію, яка нас зацікавила, — сказав Г. Шушак на прес-конференції. — Також ми дуже задоволені, що побували на АНТК ім. Антонова». Подробиці переговорів хорватський міністр, посилаючись на їхню специфіку, не повідомив. Проте заявив, що найближчим часом в Україну прибудуть хорватські експерти — для «оглядин» тих видів української зброї, яка цікавить хорватів.

Леонід РЕШОДЬКО, професор, президент Фонду Грушевського

Літописець і патріарх української державності

29 вересня, 130 років тому, в Хелмі в сім'ї вчителя гімназії народився Михайло Сергійович Грушевський — літописець і будівничий нової України

Протягом віків численні поневолювачі амагалися витравити в українського народу генетичну пам'ять першовитоки історії України. Висхідні принципи антиукраїнської історіографії до М. Грушевського будувалися на відомій тезі: Київська Русь — колиска трьох братніх народів, а «Київ — мать городів русських». Грушевський узяв за основу історії українського народу діаметрально протилежний постулат: Київська Русь є перша славна сторінка української державності, а український народ має тисячолітні традиції державності. Київська Русь, через Галицько-Волинську державу, що зупинила просування татаро-монгольських полчищ у Європу, набула свого безсереднього продовження в козацькій державі гетьмана Богдана Хмельницького.

Очоловивши в 1917–18 рр. Українську Народну Республіку, Грушевський, як історик, бачив корінь нової України в середньовічній українській державі — Київській Русі. Продовжуючи тисячолітню традицію державотворення, започатковану Володимиром Великим, а потім насильно перервану, Грушевський запропонував трибу Володимирів Української Народної Республіки.

Знаменно, що прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 року Конституція України конституївала головним елементом великого Державного герба України тризуб — знак княжої держави Володимира

Великого (малий Державний герб України), підкреслюючи тим самим неперервність українського історичного процесу в контексті етно-політичного, культурного і територіального зв'язку сучасної України з Київською Руссю.

Указуючи на перспективи майбутнього розвитку України, духовного і економічного визволення народу, який став на новий шлях розвитку, Грушевський запозив нас передусім «знати себе», свою стежку в світовому історичному процесі, «якою долю і свій шлях широкі».

«Україна не може йти далі старими стежками, — писав у політичному заповіті Грушевський, — ні тими, якими волів її силоміць насильницький московський уряд, ні протоптаними слідами буржуазних держав Заходу. Перше уваралося, лякувати Богови... Друге... — є таке небезпечно великою, наводити більшою, тому що не знаходить такого різкого відпору в тих верствах нашого громадянства, які «роблять опінію», держать у своїх руках виховання, школу, пресу, і т. ін. Безсумнівно, протертиями стежками ходили лише, хоч вони, кінець кінцем, як каже Євангеліє, ведуть до загинів вилх моральних вартостей життя. Але спокруса велика, і тут от важливо те, що я підкреслював вище: «знати себе» і не збиватися на чужу думку, а йти тією дорогою, яку вказали нам реальні обставини життя... Зістанемося собою в нових формах нашого державного і соціального жит-

тя, знайдім собі в них відповідний вираз!... Самі розважні представники німецької чи іншої культури, в яку ми притягнемо поперлих би переодатися, осудили б нас за таке класичне «малоросійське самоутвердження»... Ми можемо розвиватися нормально, зберігаючи нашу фізіологію, наші політичні і соціальні здобутки, нашу державу і економічну незалежність».

Чи сплатила відражена Українська держава борг відносності і шани своєму великому синові Михайлові Грушевському? Думано, ні. М. Грушевський був не лише будівничим Української Народної Республіки — першим Президентом України і головою першого українського парламенту — Центральної Ради, насамперед, він був інтелектуальним трудярем, який підготував і опублікував близько двох тисяч оригінальних праць не тільки з історії України і світу, а також з української літератури, соціології, етнографії, фольклору та інших галузей знань. Першочерговим завданням є видання Повного зібрання творів М. Грушевського, яке, за підрахунками істориків, складатиме понад 50 томів, у Києві до 6-ї річниці незалежності України має бути споруджено пам'ятник М. Грушевському та відкрито музей М. Грушевського. Поки не буде реалізовано ці проєкти, годі й говорити про сплатений борг, виконаний наш обов'язок перед фундаментом національної ідеї відраження нової України — Михайлом Грушевським.

Анатолій БЕНЬ, «Голос України», Сергій КОВАЛЬЧУК (фото)

Партійці можуть бути політичними суперниками — не ворогами

(Початок на 1-й стор.).

Звісно, що, виходячи з партійних інтересів, представники багатьох партій (10 з 13, які взяли участь у нараді) висловилися за пропорційну систему виборів (партійні списки, пропорційне представництво від партії тощо). За цей варіант були, зокрема, соціалістичної та Ліберальної, схилилися до так званої мішаної системи виборів. Головний аргумент: ні народ, ні партії ще не готові до виборів лише за партійними списками. Пролунав і аргумент чисто тактичного плану: мовляв, треба бути реалістами — у нинішній Верховній Раді достатньо сил, щоб не допустити прийняття закону про пропорційну виборчу систему, а тому потрібно одразу запропонувати мішану. Шоправ-

кілька фракцій, які й візьмуть на себе головну відповідальність за законодавчу політику держави.

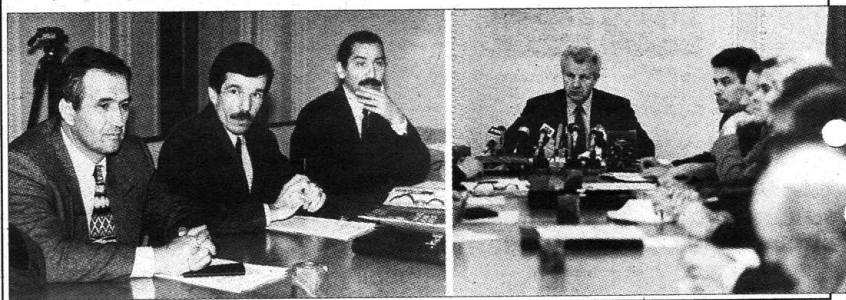
Представники трьох партій (Конгресу українських націоналістів, Соціалістичної та Ліберальної), схилилися до так званої мішаної системи виборів. Головний аргумент: ні народ, ні партії ще не готові до виборів лише за партійними списками. Пролунав і аргумент чисто тактичного плану: мовляв, треба бути реалістами — у нинішній Верховній Раді достатньо сил, щоб не допустити прийняття закону про пропорційну виборчу систему, а тому потрібно одразу запропонувати мішану. Шоправ-

да, деякі партійці висловлювалися за те, щоб підійти до цього хитріше: подати до парламенту проєкт з пропорційною системою з тим, щоб у процесі боротьби спробувати зійтися на мішаній системі.

Як повідомив координатор наради Віталій Кононов, начебто, за змішану систему виступають також Рух, ХДПУ, селянська партія, які, на жаль, участі у нараді не взяли. Але навіть те, що з 40 зареєстрованих в Україні політичних партій тринадцять, що цього ради радилися, вдалося зав'язати конструктивний цивілізований діалог, уже обнадіє. Як зазначив Олександр Мороз, такі зібрання партій-

ців з різними політичними поглядами мають засвідчити зародження в державі цивілізованого процесу співпраці («Ми можемо бути політичними суперниками, але не ворогами»). А інші учасники наради додали, що це зробить можливим об'єднання на багатопартійній, а не кланово-мафіозній основі.

До речі, Олександр Мороз зазначив, що він наполягав на внесенні законопроекту про вибори народних депутатів до порядку денного роботи парламенту вже у жовтні цього року. А поки що учасники наради вирішили створити мобільну робочу групу для опрацювання цих питань.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про звіт Антимонопольного комітету України за 1995 рік

Верховна Рада України постановляє:

1. Звіт Антимонопольного комітету України за 1995 рік взяти до відома.

2. Визнати роботу Антимонопольного комітету України в питаннях забезпечення ефективного контролю за дотриманням антимонопольного законодавства в галузях агропромислового комплексу, енергопостачання і зв'язку та здійснення ділових заходів по захисту вітчизняного виробника і споживача незадовільною.

3. Комісії Верховної Ради України з економічної політики — управління народним господарством до 1 листопада 1996 року внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення статусу Антимонопольного комітету України у відповідність з Конституцією України, враховуючи пропозиції народних депутатів України з цього питання.

4. Кабінету Міністрів України розглянути питання фінансування Антимонопольного комітету України і внести пропозиції разом з проєктом Державного бюджету України на 1997 рік щодо фінансового забезпечення його діяльності на рівні, що випливає із завдань та повноважень Комітету.

5. Кабінету Міністрів України та Антимонопольному комітету України підготувати і до 1 травня 1997 року подати на розгляд Верховної Ради України проєкт Закону України про захист економічної конкуренції.

6. Кабінету Міністрів України за участю Антимонопольного комітету України з метою вдосконалення правових засад антимонопольної політики та захисту прав споживачів і виробників у галузях агропромислового комплексу, розробити і до кінця поточного року внести на розгляд Верховної Ради України пакет проєктів законодавчих актів з питань регулювання ринків сільськогосподарської продукції та продуктів її переробки, а також пропозиції щодо внесення змін до антимонопольного законодавства в частині визначення особливостей його застосування.

7. Антимонопольному комітету України:

- повною мірою реалізувати свої повноваження щодо проведення антимонопольної політики, спрямованої на усунення дискримінації вітчизняного товаровиробника;

- зупиняти цінові зловживання монополіями становищем, недобросовісної конкуренції через розгляд справ про порушення антимонопольного законодавства та економічну концентрацію;

- забезпечувати разом з органами державної виконавчої влади прийняття рішень щодо впровадження або скасування державного регулювання цін на продукцію монополій утворення, а також демоніополізації окремих об'єктів, в тому числі у процесі приватизації підприємств агропромислового комплексу;

- активізувати роботу щодо поширення інформації про права та обов'язки підприємств і споживачів у відповідності з антимонопольним законодавством, добросовісної підприємницької діяльності;

- регулювати, висвітлювати у засобах масової інформації питання реалізації антимонопольної політики.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м. Київ, 19 вересня 1996 року.

Віктор СКРИНІНИК, «Голос України»

Анатолій МАТВИЄНКО: На щасливі випадковості не сподіваюся — вірю в розум і працю земляків

100 днів за кермом області

З ДОСЬЄ «ГУ». МАТВИЄНКО Анатолій Сергійович, 43 роки, родом з Бершаді, що на Вінниччині. За фахом — інженер-механік (закінчив Львівський сільськогосподарський інститут). Працював першим секретарем райкому, обкому комсомолу, з 1989 року — першим секретар ЦК комсомолу України. Обирався народним депутатом Верховної Ради. Передостаннє місце роботи — Український центр економічних і політичних досліджень. Одружений, має двох синів.

(Початок на 1-й стор.)

Чим позначені ці дні в житті області? Можна говорити про певні зрушення у виробництві, зокрема про те, що Вінниччина однією з перших серед областей України виконала державне замовлення з продажу хліба... Та чи не найважливіше зрушення сталося в іншому. На перший погляд воно, може, малопомітне, бо, так би мовити, не матеріальне. Це те, що керівники усіх рангів переконалися: сподіватися на манну з неба марно, кожному належить по-справжньому завітати і витягувати вола з кризи. «Пересидити» нелегкі часи й чекати, що проблеми вирішиться хтось інший, — нікому не вдасться. Не хочеш чи не можеш — поступися місцем іншому, дівішному, наполегливішому.

В утвердженні цього, звичайно, чи не вирішального значення набувають принципи і дії першого керівника. Сам Анатолій Матвієнко каже:

«І реалії життя, і совість нам підказують: важкого хреста мусимо пронести самі, звальювати цей тягар на майбутнє, тобто на дітей наших, — то воїстину великий гріх».

Сьогодні змовиш у малому, а завтра?

Свого часу попередник Матвієнка написав книгу «У диких заростях малини». Назва досить точно відображає нинішню ситуацію. Протягом двох останніх років — саме стільки часу обіймав високу посаду колишній глава адміністрації — Вінниччина, найбільша сільськогосподарська область держави, образно кажучи, опинилася у «диких заростях».

Вдаючись до такого порівняння, не маємо ані найменшого наміру образити колишнього керівника. Оцінка стану справ — це виключно урядової комісії. Саме вона вийшла з клопотанням про зміну керівництва в області.

А перед цим була заява Вінницької обласної організації Народно-демократичної партії Президентів України. У ній партійці чітко мотивували свою пропозицію: враховуючи критичний стан, що склався в області, призначити на посаду глави адміністрації нову людину. Тут такі назива-

ли прізвище цієї людини — А. Матвієнко.

Через два тижні після оприлюднення згаданого заяви вийшов Указ Президента: виконавцем обов'язків глави облдержадміністрації призначити А. Матвієнка.

— У таких справах теж не повинно бути випадковостей, — каже Анатолій Сергійович. — Був і залишаюся на такій позиції: люди мають знати, яка структура стоїть за тим чи іншим лідером, що саме ця структура відповідає за свого висуванця. Тому, коли порушили питання, чи варто піддавати гласності висунення моєї кандидатури, я наполягаю: варто. Чому добре розумію, що цим можемо нашкодити собі. Так воно, зрештою, й сталося. Одразу знайшлися ті, що прийшли до Президента й запитали: «То що, ми вже виконуємо волю партії?»

Я дивлячись Президентів, — продовжує співрозмовник, — не лише за довір'я, а й за розуміння ситуації.

Оплексі були нетривалі

Оплексі на честь нового керівника стихли досить швидко. У день представлення Матвієнка у новій ролі їх просто не могло не бути. Його виступ справив гарне враження — чіткий, конкретний і... людський. «Хоч би де я працював, ніколи не забував рідної землі, яка вивела мене в люди. Я завжди мріяв повернутися додому».

Після першої виробничої наради засвідчилося інше. Після неї декому було не до оплексів. Зокрема, колишньому керівнику Ямпільської районної адміністрації. Привселюдно (на нараді проводилася за допомогою селекторного зв'язку) йому було сказано: якщо перед вами лежить чистий аркуш паперу, візьміть ручку і напишіть, де ви хотіли б працювати...

Матвієнко, хоч і говорив спокійно, недовзначав бач зрозуміти: гітати себе лінозями щодо м'якості характеру чи панібратства, на що дехто сподівався, даремно. Вже після тієї першої наради, здається, всі розуміли: питання про роботу будуть жорстко. За певний час заяву на звільнення написав ще один районний керівник — з Мо-

гилева-Подільського. Схоже, позбудеться «тепліх місць» і декотрі з обласних керівників. Правоохоронні органи знову привселюдно повідомив Матвієнко — розслідують справи щодо «активної» діяльності деякого навколо бюджетних коштів.

— Тим, що сплутав власну кишеню з державною, — продовжує Матвієнко, — не допоможе ніщо. Телефонні давники з високими столічними кабінетів теж. А щодо оцінки кадрів, то я постійно повторюю: оцінюватимемо їх лише за професіоналізмом. Спробуємо виправити ситуацію, забезпечити динамічний розвиток виробництва — працюю. Ні — поступися місцем іншому.

З ініціативи нового керівника розроблено критерії оцінки роботи всіх керівних кадрів — від голів райдержадміністрацій до начальників обласних управлінь та директорів підприємств. Перед ними сформульовано конкретне завдання: найперше зупинити теми спаду виробництва, а до кінця року забезпечити позитивну динаміку.

Таке випробування, нічого гріха крити, подобається не всім. У культурі можна чути невдоволення тим, як мєте нова мітла. «Переламе хребти — з ким тоді залишиться? Він не має поки-що підтримки з боку жодної політичної структури в області, крім своєї партії».

Чи не найбільше невдоволення у керівній раті викликають привселюдні звіти. Після одного такого Матвієнко зауважили: «Що це ви, Анатолію Сергійовичу, приструнюєте нас, як хлосчків? Хоч би попередили, що злитимемо?»

Йшлося, власне, про елементарні речі — керівник, у якого за плечима район, має знати про нього все будь-коли. Як я зрозумів, зауваження мало на меті інше. «Хотіли трохи приструнити нового голову, — почув від одного з учасників зібрання, — але, як видно, не на того натрапили...»

ПІТРИКИ ДО ПОРТРЕТА. Про нового керівника вінничани хочуть знати як не все, то принаймні, якнайбільше. Один з наших читачів, Василь Григораш із Ямпілля, запропонував поставити співрозмовникові декілька запитань — щоб краще знати, яка він людина.

Ось окремі відповіді: «За знаком зодіака я Овен. Хоч у досвідчених поставлені мети бувають впертий не як Овен, а як справжній бик».

«Найбільший авторитет — змалку і, мабуть, на все життя — від Павла (молодшого сина Матвієнка назвали на його честь. — В. С.). Дід мій був філософом. Сільським. Просто мудрим людиною, до якої односельці завжди йшли за порадою».

«Що для мене щастя? Мабуть, мої рідні, близькі люди. Про діда я вже сказав. Батько — подивитися,

не герой, жодного подвигу не здійснив. А для мене — герої. Бо все життя прожив чесно, працював на совість. Мати, дружина — цим двома жінками позбавлений найкращими людськими якостями, що їх маю. Сестра... Мені було десь 7, коли вона народилася. Після того мати захворіла. Так сталося, що я для сестри був за няньку. Діти хороші... Гарна в мене рідня».

Найголовніші союзники

Розмова з Анатолієм Сергійовичем відбувалася в його робочому кабінеті. Найперше, що перед бесідою впало у вічі — предмети на приставному століку. Хоч їх і виставлено в один ряд, але, як на мене, вони у жодному разі логічно не поєднуються: ні за формою, ні за змістом — статуетка сови і зображення якогось бога, малюнок пащока і книги...

У кінці розмови я запитав про цей «загадковий ряд» предметів. Анатолій Сергійович відповів, як на мене, з особливим задоволенням. Одна з книг — «Конституція України». «Думаю, тут все зрозуміло: ми сьогодні, маючи незалежну державу, не повинні зрадити своєму вибору. Ми не перше покоління, яке має можливість утримати свою державність. Але перше, яке утримає її. Я переконаний у цьому».

— Друга книга, — продовжував Анатолій Сергійович, — це книга мого політичного опонента, але доброго друга і товариша Володимира Шовкешитного. Називається вона «Важкий хрест». Якщо відверто, я не те, щоб захоплений від його поезії, але поділяю філософію автора. Це — філософія нашого вибору і нашої поведінки. Важкого хреста ми повинні пронести самі, звалити цей тягар на плечі наших дітей, — то воїстину великий гріх.

Щодо речей предметів. Сова, самі розумієте — це символ мудрості. Поруч з нею — бог багатства. Я думаю, що лише розумом і працею можна долати багатства у прямому і переносному розумінні. А зображення пащока на картині — так його рік... Картину напередодні Нового року подарував мені художник Андрій Чебиків...

Він посміхається, оглядаючи столик праворуч. «Це мої союзники. — І продовжує серйозно. — Є у мене й інші спільники — найголовніші. Я не сподіваюся на щасливі випадковості. Все треба брати розумом і працею. Ми подолаємо сьогоднішні труднощі. Неодмінно. Я всім серцем вірю у цих союзників — розум і працю моїх земляків».

Вінниця.

Михайло ВАСИЛАШКО, «Голос України»

Навчальна тривога — гірка засторога

... Густий дощ не міг приховати жахливий панорама на Стебницькому калініному заводі Арогобіничського району на Львівщині. Гігантські, заковані в іржаві метали ретинування, а доконала — уламки бетонних конструкцій, каміння, скала, цегла і металу. На колишніх поверхах деінде палахкотіло полум'я, з-під завалів виکارбукувалися люди.

Ще моторошніше стало за якусь мить, коли доквіла загалушили сирени потужних машин державної пожежної охорони під командуванням полковника Григорія Рєви. Своє місце зайняли бригади швидкої допомоги.

До цього гулу додалися дивуни бульдозерів, скреперів, тягачів, кранів, суперскреперів Арогобіничської бригади військ цивільної оборони України. Рятувальні роботи, якими чітко командував комбріг полковник Олексій Титаренко, здійснювали майже 500 солдатів і офіцерів. На підмогу прибули спеціалісти транснаціональної рятувальної асоціації «Карпатська безпека».

О 14.30 на цих гуномовах, радіостанціях прозвучала команда «Вийдіть». День практичних занять-навчання з програми семінару, що проходив у Львові з 15

по 22 вересня, завершився. У ньому брали участь командири і начальники всіх структурних підрозділів цивільної оборони, керівники обласних держадміністрацій, Міноборони, Міністерства внутрішніх справ, Міністерства охорони здоров'я. За часом навчання спостерігали більше 250 представників іноземних держав, ООН, НАТО. Як зазначив один з американців, такої високої організованості, чіткості і оперативності дій учасників ліквідації навчальної аварії вони не очікували.

Та все ж, об'єктивнішу оцінку нашої готовності до надзвичай-

них подій можна було б дати тоді, коли такі навчання проводилися в регіоні, де не дислокуються регулярні частини ЦО. Хто б організував бригади рятувальників, техніку? Чи доконали б потерпілий, поки з-під гір чи з Причорномор'я найближча допомога? Ось питання. І вони гостро і предметно обговорювалися на семінарі.

Ходом навчання і семінару керував міністр з питань надзвичайних ситуацій Валерій Кальченко та начальник штабу ЦО України генерал-лейтенант Володимир Гречанин.

Львівська область.

На знімку: фрагмент рятувальних робіт.
Фото автора.

У номер

● Донецьк

Шахта самостійна —
свято спільне

Ще не так давно колектив самостійної шахти «Краснолиманська» (Донецька область) приймав поздравлення з нагоди мільйонної тонн вугілля, виданої на-гора з початку року. А днями у гірників з'явився ще один привід для свята — виконано річний план. Видобувиши 1 мільйон 300 тисяч тонн палива, шахтарі наблизили календарний новий рік і нині видають вугілля в рахунок січня 97-го.

● Черкаси

«Богодучівка» вчить
господарювати

Концепцію розвитку тваринництва Черкащини до 2000 року розглянула науково-практична конференція, що відбулася у черкаському НВО «Прогрес». Її учасники оглянули обласну виставку підприємств АПК з аукціоном плеємінних тварин, побували в агрофермі «Богодучівка» Чорнобильського району, де однією з найприбутковіших галузей економіки господарства є виробництво свинини.

У роботі конференції взяв участь віцепрем'єр-міністр України Михайло Зубець.

● Львів

Легенда постала у бронзі

У селищі Краковець Яворівського району відкрито пам'ятник легендарному командувачеві УПА Роману Шухевичу (генерал Чупринка). Генерал віддав життя за незалежність України, а його син Юрій Шухевич заплатив за неї довгими роками, проведеними у сталінських таборях. І ось тепер син зустрівся з образом батька, втіленим у бронзі. Пам'ятник відкрито за сприяння Яворівської райдержадміністрації.

А мешканці села Роздолова Миколаївського району відновили бойку УПА і насапили на місці загиблих повстанців символічну могилу. Лише тепер вдалося встановити імена загиблих героїв.

Ювілей тижня

Юрій ЗАДОЯ, журналіст

Маєстро
огухотворених чисел

Філософ Платон свого часу назвав математика Піфагора вожаком юнацтва. Чи може математик розраховувати на таке звання? Цілком! Ось живий приклад: київський педагог, заслужений вчитель України Ісаак Абрамович Кушнір. Сьогодні йому виповнюється 60 років. 37 з них віддано школі, і протягом усіх цих років він був для учнів авторитетом, улюбленим і порадиником. Нині доцент Кушнір працює у столичному Інституті вищої освіти вчителів, передає досвід молодшим колегам. А досвід йому не позичати: двічі лауреат Фонду Сороса, учасник Міжнародної математичної олімпіади, автор дванадцяти книг, серед яких — популярна «Математична енциклопедія для дітей». Словом, Математик від природи! Цікаво, що сам ювіляр себе таким не вважає — він кохається у живописі і взагалі у мистецтві. Хто зна, можливо якраз це і дозволяє йому бути улюбленим своїх вихованців...

Київ.

ПАРЛАМЕНТ РОЗГЛЯНЕ НОВІ МІСЦЕВІ ПОДАТКИ.

УСЬОГО 6 РІЗНОВИДІВ

УПРОЄКТІ закону про місцеві податки і збори, поданому Кабінетом міністрів для першочергового розгляду на сесії Верховної Ради, передбачено впровадити їх 6 нових різновидів.

Проект тижня

Це збори на здійснення міжнародного туризму, за дозволу на розміщення об'єктів торгівлі та сфери послуг, за дозволу на вид-

лення земельної ділянки для індивідуального будівництва, а також на будівництво гаражів у міській зоні, на благоустрій сільських та селищ-

них населених пунктів, за використання недержавних мов у назвах суб'єктів підприємницької діяльності.

У проекті визначено осіб, з яких місцеві збори не стягуються: діти віком до 17 років, інваліди І та II груп, учасники Великої Вітчизняної війни, воїни-інтернаціоналісти, ліквідатори аварії на Чорнобильській АЕС, чоловіки віком від 60 років і жінки віком від 55 років.

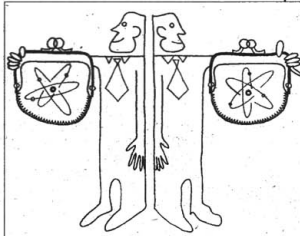
Валерій ДРУЖЕНКО, «Голос України»

Мирний атом піде по руках

Наміри тижня

Хвиля приватизації докотилася до АЕС. Держкоматом виступив з ініціативою про акціонування атомних станцій. Коментуючи цей крок, його голова Віктор Чубаров наспереди застерігав: на безпеці АЕС це не позначиться. За роботою станції, як і раніше, спостерігатимуть кілька регуляторних органів, а також Державний комітет з використання атомної енергії. В той же час акціонування стане неопанованим інвестиційним впливом, дасть можливість добувати блоги та зніснити їхню реконструкцію.

В енергетиці очікують й інших змін. Союз закладів в програму діяльності уряду, яку незабаром буде внесено на розгляд Верховної Ради. Їх концептуальна основа — подальше просування галузі в енергопринок: за-

лучення коштів Світового банку та Європейського банку реконструкції та розвитку, привнесення у відповідність політики споживання енергії з можливостями сплати. Робиться ставка і на енергозбереження.

Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Загадки ЧАЕС...

(Початок на 1-й стор.). Однак, заявив В. Бар'ятар, політ останнього часу «не дають підстав вважати об'єкт ядерно безпечним. Усі три категорії небезпечні — екологічна, радіаційна та ядерна — йому притаманні».

Кажучи про можливість виникнення ланцюгової реакції в об'єкті «Укриття», академік сказав, що для цього потрібно, щоб приміщення 302/4, де зафіксовано збільшення і де знаходиться значна кількість розкиданого ядерного палива (за оцінкою В. Бар'ятара, 160—190 тонн — ІФ-У), «було залито водою і в одному місці опинилося кілька тонн урану».

«Ядерного вибуху не станеться», — висловив свою думку В. Бар'ятар. «Оскільки все розкидано — вірогідність невелика», — сказав він, — проте я не можу гарантувати, що його не буде».

За його словами, нині «треба дуже

серйозно займатися будівництвом «Укриття». Одним з головних завдань В. Бар'ятара назвав «створення системи надійного контролю за станом об'єкта «Укриття». Водночас секретар Ради національної безпеки і оборони України Володимир Горбулін, коментуючи висловлювання міністра Юрія Костенка під час брифінгу в адміністрації Президента, заявив, що «не так песимістично» оцінює ситуацію у зруйнованому 4-му енергоблоці ЧАЕС.

В. Горбулін зазначив, що «загроза є». Він не уточнив, яку саме загрозу має на увазі.

За його словами, треба вжити термінових заходів для розв'язання проблеми об'єкта «Укриття», а дії України щодо Чорнобильського АЕС залежатимуть від того, як «велика сімка» виконає свої обіцянки.

Людмила ГРАЧ, «Голос України»

«Як довго ждали ми своєї волі слова»

Саме так висловив свої почуття до рідної мови Олександр Олесь ще за часів революційного піднесення 1905 року. Нарешті ми дочекались прийняття Конституції, в якій стаття 10 визначає державною в Україні мову українську. З огляду на надзвичайну важливість української мови у процесі державотворення Всеукраїнське товариство «Просвіта» ім. Т. Шевченка ініціювало «круглий стіл», який нещодавно відбувся у Спілці письменників України. Стурбованість його учасників — науковців інститутів літератури та української мови, Київського держуніверситету, депутатів Верховної Ради України, ке-

«Круглий стіл» тижня

рівників політичних партій та громадських організацій, представників уряду, міністерств, Київського патріархату — передовсім була викликана відсутністю цілеспрямованої державної політики у галузі рідної мови.

— Голі України перебувати під тиском чужоземної мови. Потрібно якнайшвидше розробити комплекс заходів з перетворення української мови на живий щоденний інструмент спілкування, — заявив директор Інституту літератури Микола Жуківський.

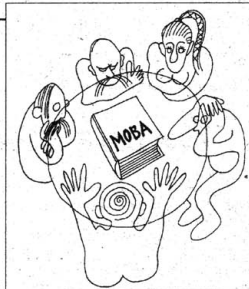
Звісно, кожному слід починати з себе. Адже людина,

яка не бало ставитися до рідної мови, позбавлена почуття власної гідності. У нас нині владарює фарисейське ставлення до мови, визнає професор Анастолій Погрібний, бо ж нею не спілкуються ani певна кількість урядовців, ani викладачі навчальних закладів. Скажімо, дослідження, проведеної Комітетом української інтелігенції, засвідчили, що у низці міністерств українська мова не в ужитку. Тож треба домагатися, щоб передусім на керівні посади призначали не байбужих до української ідеї людей.

Утім, учасники «круглого

столу» не розводили живих балачок, а спільно виробили конструктивні пропозиції. Як-от: розробити спеціальний указ Президента «Про державну мову», найближчим часом провести конференцію із залученням державних діячів, представників Московського патріархату. Доцільно було б, на думку багатьох, при Київській держадміністрації створити контрольну комісію з виконання Закону про мову, який, до речі, не працюватиме повноцінно доти, доки не буде статті про адміністративну відповідальність за порушення стаття Закону.

«Круглий стіл» прийняв звернення до Президента Ук-

раїні і Кабінету міністрів з проханням виділити кошти для закінчення роботи над новим українським правописом, адже мова видозмінюється, особливо в часи бурхливих суспільних подій.

Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Роман ФЕДОСЕВИЧ, журналіст

ДЛЯ КОГО «ГРАЮТЬ» ХЛОПЦІ ІЛЬІНА?

або Дещо про комерцію

СКАНДАЛ, пов'язаний з надмірним інтересом Головної державної податкової інспекції міста Києва до спільного українсько-німецького підприємства «Марком», виступає стаття надбавним додатком до журналу «ГДП» вже шість місяців утримується на рішення Арбітражного суду та постанову Головного арбітра міста. Що слугує стимулятором надмірних зусиль податківців щодо окремо азартного підприємства, достеменно невідомо. Однак, незважаючи на це незрозумілість, з упевненістю можна говорити про одне — єсть державний інтерес податкової інспекції у даному конфлікті був вочевидь не на першому місці.

вивів же нештійший: компанію «виставили» на 21,8 млрд. крб.

Уже з самого початку справи податкової інспекції проти СП «Марком» було видно, що її шито білими нитками, але все ж таки важко зрозуміти, кому потрібен був «наїзд»? «Чорному ринку»? Можливо, коли зважити на те, що протягом тривалого часу деякі структури прикривали свої підробки маркованими документами. Конкуренція? Це вже реальніша версія, бо претензії і зв'язки цієї структури своїми щупальцями сягають по важких людей з Державного митного комітету. Але про це нижче.

II

Що мали на меті податкові інспектори, «наїжджаючи» на «Марком», залишається загадкою й до нині. Якщо вони в такий спосіб прагнули поповнити державний бюджет, то не слід розцінювати як велику помилку, бо саме через створення штучного паралелізму в діяльності компанії бюджет недоотримав податків і платежів більш як 70 мільярдів карбованців (700 тис. гривень). А заявив про те, що «Маркомом» недоплатило до держбюджету понад 585 мільярдів карбованців митного та акцизного зборів, а також податку на додану вартість, видаються, м'яко кажучи, смішними, бо таких грошей просто не було. Це, до речі, пізніше чітко встановив арбітражний суд.

За всіма позовами «Маркому» про визнання санкцій податкової інспекції безпідставними арбітражний суд протягом трьох чверей встановив, що дії податкової інспекції стосовно конфіскації товару, який належав «Маркому», не мали правового обґрунтування. Й розпорядився повернути компанії все конфісковане. Крім того, було встановлено, що цілу низку фактів, які доводили непричетність СП до підробки марок акцизного збору. Адже одну з перших партій марок, які не мали водяних знаків та волокон, що ламінують, виготовили на Київській офсетній фабриці, і частину їх було продано Головному податковому інспекцією «Маркому». Спроба оскаржити рішення арбітражного суду в Головному арбітра міста бажаного результату податкової інспекції не дала, бо аргументи податківців були відверто недостатні.

Єдине, що залишалось податківцям у даному разі, — пошукати «зачіпки». І вони її знайшли, вважали в союзники деяких поважних чиновників з Київської митниці. Але спочатку були дуже «цікаві» висновки податкової інспекції. За наполяганням начальника головної державної податкової інспекції Віталія Ільїна, міські податкові служби «народили» унікальний акт, яким виставили пені за несплати податки на загальну суму 17,433 млрд. крб., а коли й цього виявилось замало, «Маркому» «припили» факт ввезення продукції, назва якої не відповідала назві товару в митній декларації, накладній та інвойсі. Простіше кажучи, податківці вдали, що фірма під виглядом го-

рілки ввозила лікери, й через це бюджет недоотримав понад 585 млрд. крб. Не треба досконало володіти іноземною мовою, щоб знати таку дрібничку, як та, що на Заході для будь-яких алкогольних напоїв використовують назву «alcoholohol liqueur», але податківці вдали, начебто такої дрібнички вони не знали. Як наслідок, митниці переконали в ідеї «кинути» українсько-німецьке СП на вже не раз згадувані 585 млрд. крб.

Дії митників у цьому напрямі були ще «виншканими».

До понять «лікер» чи «горілка» вони вже не чіплялися, зате знайшли трохи оригінальнішу «зачіпку». Наводжу мовою оригіналу: «Із-за неповного комплексу документів, які були заявлені при декларуванні суб'єктом та неповних даних щодо товару, які містились у рахунках-фактурах (інвойсах) і товаротранспортних накладних (СМР) розрахунки були зроблені приблизно, виходячи з граф: 31, 35, 38 (ВМД)». Так-ось, через цей «неповний комплект документів» фірма нараховує всіх видів платежів лише за імпортом горілки на 585 млрд. крб., а за імпортом пива — на 88 млрд. крб. Мотив для таких санкцій теж довго не шукали: фірма, на їхню думку, «приховала у цифрових даних справжню кількість чистого продукту». Як розуміти такий висновок — невідомо. Чи то посуд, у якому «Марком» перевозив напої, не сподобався митникам, чи це щось? У акті службового розслідування запис уже не так вражає. З'ясувалося, що фірма не вказала документів, на підставі яких у митній декларації було наведено дані про масу товару. Але все парадокс і полягає в тому, що митна декларація сама по собі не потребує жодних додаткових підтверджень наявності товару. Все, зрештою, можна перевірити. Але митники не задавали собі додаткового клопоту і «кваліфікували ці шахрайські дії як недекларування предметів та їх переміщення через митний кордон України з приховуванням від митного контролю, а також як такі, що спричинили недобори платежів». Звідки з'явилася впевненість у тому, що дії «Маркому» шахрайські, ніхто не пояснив. Просто хтось захотів запалити фірмі червоне світло, а митниця в цьому зіграла роль «козирної шістки».

Для це більшого «козириня» один з керівників Держмитком спробував своїм розпорядженням припинити зовнішньоекономічну діяльність СП «Марком» начебто через недобори платежів. Проте чинним законодавством такі речі не передбачено, але не передбачено і списання суми так званого «недобору» з рахунку СП. У результаті... на світ божий з'являється «по-соломонівськи» мудра вказівка Київської митниці: «у разі необхідності повторно звернутися до Держмиткому з поданням на застосування спеціальних санкцій» за підписом заступника голови комітету С. Яценка. Звичайно, такі речі аж ніяк не вписуються у чинне законодавство, але чого не зробить для доброго друга Ільїна, а тим більше тоді, коли є спільний інтерес. На нещастя ГДП та митниці, таких «жартів» арбітражний суд не розуміє, а тому безпідставно конфіскований товар рано чи пізно доведеться повернути законному власникові. Навіть попри те, що деякому цього дуже не хотілося б.

III

Незважаючи на те, що на «Маркомі» обпеклись і податкова інспекція, і митниця, війна проти фірми не припиняється. Товар, який належить «Маркому», згідно з рішенням арбітражного суду Києва повертати ніхто й не думає. Наскоки на фірму не припиняються, традиція виставлення штрафних санкцій триває, а документів не повертають. Дійшло вже до арештів вантажівок з дитячими йогуртами, які, на думку митниці, або не можуть бути дитячим харчуванням, або щодо них немає висновків Мініздоров'я Франції. Арбітраж, правда, в таких питаннях ставить усе на свої місця: зобов'язує повернути вантаж, а митниці виставляє штрафні санкції. Але фірмі від судової сатисфакції не легше — вантажі всі ще одно не повертають.

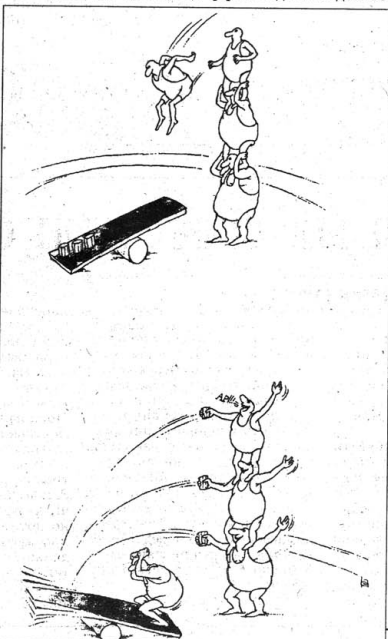
Останнім часом біди «Маркому» перекинулись і на партнерів. Зокрема, проблеми з митницею почали з'являтися в акціонерного товариства «Кеана холдинг». У цього АТ то конфіскують вантажі, то вилаштовують проти нього справжню гру у футбол. Остання епопея «Кеани» почалася з того, що митник заборотило побачити ліцензію на імпортування алкогольних напоїв. Коли її було представлено, почали вимагати висновку центральної митної лабораторії про митну вартість вантажу (вина). Але коли й цих вимог виявилось замало, у хід пішов останній аргумент: не збігаються умови контракту у зв'язку зі зміною курсу валют. Отако! З'ясується, зміна курсу валют вже після факту проплати за вантаж ще може тягти за собою якісь юридичні та фінансові наслідки для імпортера? Звичайно, в будь-якій іншій країні з таких речей лише розсміються б. Але то все там, а в нас...

Малюнок
Анатолія КАЗАНЕВСЬКОГО.

Ще пірвою тому до спільного підприємства «Марком» практично ніхто не мав жодних претензій. Бо хто міг заперечувати проти активних дій на українському ринку турботою імпортера високоякісних алкогольних напоїв? І ось кампанія, спрямована на дискредитацію «Маркому», збігається в часі з наростанням претензій до алкогольного бізнесу і, зокрема, до торгівлі тими марками алкогольних напоїв, ексклюзивні права на дистрибуцію яких в Україні цілком належали українсько-німецькому СП, з боку іншого імпортера. Як наслідок, 19 квітня до головного офісу «Маркому» завітали працівники податкової інспекції... у супроводі близько десятка міліціонерів. Чи були підстави для надмірної охорони податківців? Судячи з усього — ні. Просто комусь потрібно було заявити працівникам структури, щоб потім легше було розправлятися з її керівництвом. І цього податкова інспекція частково домоглася: «Марком» фактично затероризували розмаїтими перевірями, які тривали аж до 26 червня, а до того ж у компанії було вилучено все фінансову документацію, що на практиці означає штучно створений параліч діяльності.

Чого прагнули податкові інспектори, слід би вже з'ясувати компетентним органам, бо дії податківців свідчать про те, що ГДП шукала лише зачіпки. Скажімо, в Радянському районі столиці перешли магазин «Колтрін» податкова інспекція почала на предмет дотримання Закону «Про використання контролюючо-касових апаратів і товарно-касових послуг», а закінчила констатацією будинок підірвали факт підробки марок, відомо хіба що їм самим та тому дядечкові, в якого вони консультувалися, бо, як пізніше з'ясувалось у Арбітражному суді, ніхто й не прагнув переконатися у справній роботі приладу ультра-фіолетового випромінювання, ніхто не перевіряв марку на вагу та за іншими параметрами. Тобто перевірку провели абияк. Але через таку банальну «дрібничку» в «Маркому» конфіскували продукцію на 5 мільярдів карбованців.

Щось подібне було і в Дарницькому районі столиці. Податкова інспекція разом з податковою міліцією розпочала перевірку з контролюючо-касових апаратів, а закінчила марками акцизного збору. До речі, під час перевірки доходило й до «комічного»: з'ясувалось, у нас є податкові інспектори, які можуть протягом десяти хвилин перевірити 12575 пляшок спиртного і встановити, що на них підібрані акцизні марки, й оформити акт вилучення товару. Щоправда, спочатку «Маркому» «шили» ще брутальніше звинувачення, спростувати яке не міг ні хіба що сліпий, безрукий і безногий: «Немає марок акцизного збору». Пізніше, мабуть, організатори «акції» вирішили, що у своїх домаганнях вони «трішки перебрали», а тому і змінили вердикт. Пізніше вони змінили і характер домагань: зокрема, на торговельно-виставковий зал СП, розташований у Шевченківському районі, облаву влаштовували з причини «наявності належної документації на право торгівлі алкогольними напоями». А закінчили, звісно, марками акцизного збору. Як наслідок, у Шевченківському районі Києва у фірми вилучили 1237 пляшок спиртного загальною вартістю 3,25 мільярда карбованців. У Старокиївському і Харківському районах Києва податківці вже половали саме за марками акцизного збору. Тобто проводили «планову» перевірку підприємства «на предмет виконання встановленого порядку ведення реалізації та торгівлі алкогольними напоями та тютюновими виробами і відповідності марок акцизного збору встановленому зразку». У Харківському районі ГДП Києва так спромоглася «планово» перевірити «Марком», що акт вилучення 11520 пляшок алкогольних напоїв з акцизними марками «не встановленого зразка» оформила 26 квітня, а саму перевірку зробила 29 квітня (оригінально, чи не так?). Наслідок її вия-

Вадим БІЛУН, журналіст

Колись там пройшли угри

А тепер угорці спитали, чи можна знак поставити? І отримали відповідь...

У ПРАМ у IX столітті стало дуже погано за Волгою. І рушили вони великими й войовничими колективами у пошуках країної долі під проводом семи вождів, які звалися гетумоґер (сім мадяр).

До речі, одному з них, Альмошу, присягнули свої яроки Іван Франко. Вони звучать «Альм-угорський воєвода».

Подорожували тоді великі колективи дещо специфічно. З возом і мечем. Бо інакше — уколошкати і сідлу не лишилось. Отож у чоловіків — коні, мечі, списи, стріли. У жінок — діти на руках, товариші під наглядом. Як то сказала поетеса:

*Честь мужская — не медный грош,
После битвы — победный ковш.
Остальное — женская доля.*

Отож було всього — і битви, і ковші, і «веселих» жіночих долів. Вступили славні угри і в землі Київської Русі. Під Києвом зустріли мечі з нашими стрілами. Іван Франко написав про це двацять рядків і назвав «Альм під Києвом». Завершили словами, що угри з Руссю врешті-решт «помирисились, сприялись». Тобто, мусили йти далі, бо тут уже було зайнято місто.

І пішли угри до Карпат. В горах і сумніви мучили, і зневіра. Занепади духом. Не всі, звичайно.

Та раптом — відкрився перед ними Верещий (інша назва — Ворітський) перевал. А за ним — шлях униз, у долину квітучу. І майже незаселену. Бо Рим давно занепадав, а Візантія саме почала занепадати, та й не дотягувалися вже сюди. Зраділи угри невимовно і почали освоювати нову свою Батьківщину, якою стала їм та долина придунайська.

А дружини й сварилися угри з усіма сусідами. Й з русичами теж. І ставали до спілки з князів галицькими проти спільних ворогів, і оженив Данило Галицький сина свого Лева (який започаткує незабаром Львів) на угорській королівні.

А ще князі київські, великі й не дуже, час від часу запрошували угрів узяти участь у їхніх «дискусіях» у боротьбі за владу і власність, сиріч за князівські столи в різних містах Русі Київської. Як бачите, нічого нового ми й зараз не придумали: вже в Русі Київській були і боротьба за владу і пов'язану з нею власність, і кілери, і зрада, і велич. З однією різницею — тоді за владу і власність боролися здебільше відкрито. За мечі,

за коней — і гурт на гурт з войовничими вигуками.

Часи змінювалися. Угорці стали другою нацією в імперії Австро-Угорської, українці — такою ж другою — в Російській, а потім у радянській. У тих імперіях було всякого. Цар-батюшка вирішив допомогти віденському колезі навести лад в Угорщині в 1848-му. Серед тих «страхнів порядку» в російській армії було, звичайно, й чимало українців. Угорці теж «не соромилися», пізніше навчили свій «лад» в українському Закарпатті. Всіх українців — у гори, а де родюча рівнина — там сідали угорцями.

А в 1956-му доблесна Радянська Армія мовою танків пояснила угорцям, щоб не виходили з колії, яка веде у щастиве майбутнє.

Отож усього було в нашою з угорцями минулому. І доброго, і лихого. Але при тому незмінним залишалася одне: угорців, народ порівняно нечисленний, поважали всі сусіди.

Григорій Сковорода, наш геніальний філософ, частину своєї молодості провів в Угорщині, у складі Токайської комісії, і з того часу називав по країну не інакше як «люб'язною Унгарією». Іван Франко написав «Угорську національну сагу», вельми поважав справи вождів угорської революції 1848 року Лайоша Кошута, але й справедливо дорікав угорцям за політику гноблення закарпатських українців. Визволитель Італії Гарібальді мав у своїй невеликій армії легіон угорських добровольців, ветеранів 1848-го, і вельми високо їх цінував.

Найсвітліші сторінки стосунків угорської й української народів написано в

останні п'ять-шість років. Коли й Булапешт, і Київ побудили опіки союзнабору та його керівників і почали самі вирішувати свою долю. Ще не було в Україні референдуму й обрання Президента, а в Булапешті вже приймали Голову Верховної Ради України Леоніда Кравчука як керівника незалежної держави. Посольство тоді ще СРСР перебувало в стані прострації, бо не знали, як на те реагувати. А часи, коли посол Андропов (1956-й рік) міг ввести танки, давно минулися...

Ще тоді, в період СРСР, Угорщина першою підписала з Україною дев'ять угод, три з яких безпрецедентні, бо за суттю своєю міждержавні: про основи взаємовідносин, декларація про охорону прав нацменшин, консульська конвенція.

Угорщина всіляко сприяла й сприяє входженню України в європейські структури, бо мала там вагу, бо й за часів союзнабору, на відміну від України, могла робити деякі самостійні кроки. Вельми успішно попрацювала, після здобуття нашої державою незалежності, й змішана українсько-угорська комісія з питань національно-низької договір, відкрито пункти спрощеного перетинання кордону між двома державами, прапорець ціла низка міждержавних угод, є добрі міжпарламентські зв'язки.

Завдалось би, чого краще? Змінилося дружбу, зв'язки, торгівлю. Аж ні, з'явилася й перша ложка дьогтю у стосунках сусідніх держав.

Пам'ятаєте про Верещий перевал, що розділяє Львівську й Закарпатську області? Для угорців той перевал — символ в історії, в знайдений нової Батьківщини. На тому перевалі у їхніх предків з'явилася налія, що подорож за Азію завершується щастям, що не гине народ їхній. Порівняти той символ у нашої історії можна хіба

що з перемогою Святослава над Хазарським каганатом, що прагнув заволодіти Київською Руссю, а в історії біблійній — з виходом євреїв з Єгипту на чолі з Моїсеєм. Недарма ж Іван Франко написав і геніальну поему «Мойсей», і поетичний цикл про давніх угорців. Хвилювала його ця тема.

За часів Австро-Угорської імперії святкувалося 1000-ліття знайдення угорцями Батьківщини. І на Верещкому перевалі було встановлено пам'ятний знак. Потім його було зруйновано. І ось Угорщина наближається до свого 1.100-ліття. І культурна спілка угорців Закарпаття — громадян України — виступила з пропозицією встановити новий знак. Проте, що тут проходили угорські племена. Судили-рядили, погоджували і вирішили: встановити пам'ятний знак на честь дружби українського й угорського народів і присвятити його також 1.100-річчю Угорщини і 5-й річчю незалежності України. Одним словом, варіант є. Що в них поганого? Аж нічого. Угорці Закарпаття вже й земельку придбали, аби знак на ній поставити.

МЗС Угорщини звернулося до нашого МЗС із проханням сприяти. Угорці, зрозуміло, ні на що більше не претендують — лише знак встановити як пам'яті про ту налію, що окриляла колись їхніх предків. І вони б сюди їздили, туризм, дивися, сприяв би підйому навколишніх українських сіл тощо.

Але, Господи, який почаває тиск і на наше МЗС, і на інші урядові структури з боку професійних вболівальників за неньку-Україну! Є, знаєте, така порода людей, які нічого не вміють, лише писати тріскотливі відозви, мітингувати і вболівати. І здригнулися наші урядові структури, і відомі урядом угорцями. Чим образили і українських угорців Закарпаття, і, безперечно, угорців самої Угорщини. Бо

якщо йти за такою вихідною логікою відмови, то по всьому світові треба знести чимало пам'ятників і пам'ятних знаків. А «поп-ка» така.

Ура-патріоти аж захлиналися: угорці, мовляв, коли через Русь пішли, дітей вбивали наших і жінок. То ми, мовляв, і такі речі в пам'ятників увічимо. Наче наші предки, далекі й ближчі, скажімо, вої Святослава чи козаки запорізькі у боях і походах особливо гуманними шаблями й стрілами користувалися, а після битви виключно на арках грали і пересували Плутарха.

Цивілізованим людям слід брати з минулого не дикість, не ненависть, яка лише ненависть і породжує, а щось же такі інші. Чи не так?

Або хоча б не псувати стосунки з сусідами, коли приводу для цього немає...

Німці ж ось зовсім недавно (в історичному вимірі) Україною «подорожували». І ми дозволяємо їм відшукувати, облаштовувати кладовища, ставити хрести, знаки. І то правильно, цивілізовано. Та й повчально: бачили, ледве кісточки знаходимо тіх, хто приходив з мечем. Отож приходь з маркою...

А до угорців, які «подорожували» 1.100 років тому — інший стандарт? Ну спробували вони притиснути (а хто тоді не пробував) Київську Русь, побачили не виїде, місце зайнято. Та й рушили далі. Велике переселення народів, в ар'єрґарді якого йшли угри, звичайно ж, дещо відрізнялося від пікніка.

В історії кожного народу є сторінки перемог і ганьби, слави і поразок, відчаю і надії. Для угорців перехід через Верещий перевал став дорозговказом на довгому шляху в майбутнє. Той перевал не на їхній землі. На нашій. Бо вони йшли, а ми вже тут жили. Але чому ми маємо не дозволити їм вишнувати останнє значення, хочів'я їхніх предків, здійснене у пошуках до життя осідлого?

Прізвищ деяких наших урядовців і ще деяких гореполітиків не називаю виключно заради налії, що отямляється...

До речі

Розмова двох президентів про Лесю Українку

ВДОМІЙ угорський літературознавець, дослідник творчості Лесі Українки та глибокий знавець єгипетської поезії Єва Гріґані нещодавно зробила сенсаційну заяву: *в результаті довгих пошуків їй пощастило знайти влітку в Єгипті, де лікують від важкої недуги, пролегла останні роки свого життя Леся Українка. Вілла Тевфік, де на початку XX століття був санаторій, розташована у місті Телуані.*

Є. Гріґані активно співпрацює з Товариством української культури Угорщини, яке звернулося з проханням до Президента Угорщини А. Гьонца інформувати під час візиту до Єгипту Президента Х. Мубарака про сенсаційну знахідку, а також сприяти встановленню меморіальної дошки на честь Л. Українки. А. Гьонц — відомий шанувальник Лесіної поезії, тому він не залишив без уваги

прохання української громади в Угорщині й порушив це питання під час розмови з Х. Мубараком, який обіцяв задовольнити прохання президента. В єгипетській пресі також з'явилися кілька публікацій з цього приводу, серед них й інтерв'ю Є. Гріґані.

Нині Посольство України в Угорщині ініціювало розв'язання цього питання перед зацікавленими українськими відомствами та громадськими організаціями. Важливо встановити меморіальну дошку як пам'ятний знак цієї країни — в рік 125-річчя від дня народження великої Лесі.

Те, що питання про увічнення пам'яті Л. Українки в Єгипті поставив Президент Угорщини, є чи не найкращим підтвердженням високого рівня добросусідських відносин між Україною та Угорщиною, які історично склалися вже з перших днів нашої незалежності.

(Вл. Імф.).

Люди́ла ГРАЧ, «Голос України»

ІМПУЛЬСИ-НЕВИДИМКИ, або Чому у пращурів не боліла голова

ГОЛОВНИЙ біль, раптова втома, пригніченість, підвищена сонливість, стали вже нормальним явищем у нашій повсякденній круговерті. Як що хтось і замислювався, звідки беруться всі ці негаразди, то, певно, списував їх на примхи погоди, скажімо на магнітні бурі. Помічено, що людина почасти без видимих причин відчуває дискомфорт у побуті, на виробництві, в транспорті. Як водиться, власну втому кожен пояснює по-своєму. Однак цьому явищу все-таки має бути якесь наукове пояснення, — звертаюся до кандидата технічних наук зі стандартизації та уніфікації, члена-кореспондента Міжнародної академії інформатизації Володимира Шевченка, який присвятив цьому свої 30-річні дослідження.

— Уся річ у тім, що ми живемо в електромагнітному полі Землі, а отже, нейрони мозку налаштовані на це поле. Зміна його напруги, природно, впливає на наші біоритми. Тому близько 2-ї та 14-ї години протекують зниження артеріального тиску. Саме о цій порі найбільше народжуваностей і випадків смерті. Під час грози чи хуртовини напруга електричного поля на поверхні Землі сягає 5 тисяч В/м замість звичайних 150. Проте до всіх цих природних чинників людина пристосувалася. А от як бути із джерелами штучного електромагнітного випромінювання? Іх з кожним технічним винаходом, запровадженням у виробництво, дедалі більше. Важко навіть полічити, скільки побутових електроприладів, автомобілів, теле- та радіозасобів експлуатують людство. Ясна річ, усе це прогрес, але, приміром, не кожна господиня замислюється над тим

дискомфортом, який сама собі створює, одночасно увімкнувши телевізор, радіо, праску, пральну машину. Адже від такої какофонії різних електромагнітних частот нейрони в наших головах просто-таки скаженіють. Особливо від цього впливу потерпають діти. До слова, дані Всесвітньої організації охорони здоров'я свідчать, що електромагнітні випромінювання природного і штучного походження небезпечні так само, як і радіоактивні.

— Одночас сумарне електромагнітне та радіоактивне опромінення теж може призвести до непередбачуваних наслідків, — каже Володимир Іванович. — Між іншим, деякі країни зважають у поголов'ї комп'ютеризації, радіотелефонізації тощо національну проблему. Тож у Франції, Німеччині, Данії вже запроваджено заборону з електромагнітної сумісності технічних засобів.

Під час розслідування аварій, авіакатастроф з'ясовується, що людина часто стає чи не основною іх причиною. Мовляв, оператор, водій чи пілот задрімав, був неуважний, порушив відповідну інструкцію. І, як звичайно, після покарання так званих винуватців усі заспокоюються. А дарма, адже фактиці помітили таку закономірність: літаки здебільшого зазнають аварій в районах аеродромів, аеропортів, тобто в зонах найбільшого енергонасичення. Так само, як і потяги на підході-виході до станційних стрілок тощо. Виходить, чим автоматизованіший процес управління за допомогою технічних засобів на мікроелектронних системах, тим гірше для самих об'єктів управління... Але, з'ясовується, цього можна уникнути, приборкавши небажаний імпульс спеціальними технічними засобами. До речі, одна з гіпотез катастрофи російського літака на Шпіцбергені, за словами В. Шевченка, це те, що в бортовий комп'ютер міг прослизнути імпульс іззовні (від снігового заряду) і тим самим задати хибний курс. Якби пілоти мали змогу контролювати зміни електромагнітної обстановки, то ця та інші катастрофи можна було б відвернути, вчасно вживши відповідних заходів.

Не завадило б мати й у повсякденному житті прилади-індикатори для визначення рівня електромагнітного

випромінювання. Так, удома бажано мати схему розміщення електропроводки, щоб знати, де поставити ліжко, телевізор, холодильник тощо.

— Перевіреним факт — зменшити ризик від імпульсів-невидимок можуть каткиси, які поглинають електромагнітну енергію. А поки що остаточне розв'язання проблеми електромагнітної сумісності у побуті, на виробництві, в транспорті можливе лише в наступному столітті, — підсумовує В. Шевченко. — Але перші кроки наша держава має робити вже нині, залучивши фахівців України до всебічного, комплексного вивчення підступного імпульсу та розробляючи надійного захисту від нього.

Максим РАБЕРА, журналіст

Чому Париж не під соломою? (Цікаві факти з історії покрівельної справи)

НАС ОТОЧУЄ безліч речей. Багато з них такі звичні, що ми навіть не помічаємо їх. Зокрема це стосується і звичайних покрівель.

Багато цікавого дізнався я, коли журналістська доля звелала мене з фахівцями будівельної фірми «Технобуд» — справжніми знавцями у сфері технології створення покрівель — на виставці «Контрафтовий арматур».

Покрівлі мають дуже давню історію, насичену цікавими, а то й парадоксальними фактами.

Вже в епоху неоліту з'являються рукотворні житла. І за перші покрівлі в них слугували шкури тварин, і цей матеріал, виявляється, був чи не найкращим з покрівельних матеріалів, створених навіть у наступні, більш розвинені у технологічному відношенні часи. І це завдяки особливостям шкіри: вона м'яка, набувала будь-якої форми, водостійка, міцна і горить погано.

А далі різними були покрівлі: солом'яні, з очерету, з пальмового листа, і череп'яні, і з дерева, і з каменю, і навіть з благородних металів. Наприклад, Платон стверджував, що покрівлі в Атлантиді були зі сплаву золота і срібла...

А от коли конкістадори Франсіско Пісаро вдерлися до Перу, іспанці з подивом помітили, що міста «сварварів» спалювали і збудовані значно краще за європейські. Та найбільш вразило завойовників те, що всі ці дивні архітектури з чудово обробленого каменю, навіть палати та храми, були вкриті... очеретом. Володіючи усіма таємницями гончарства, інки не дійшли до черепиці. Не змогли чи не було потреби?

Наші предки теж заданно довершено володіли секретами

обробки глини. Та за покрівельний матеріал використовували соломку. А чому не черепицю? Адже і надійна вона, і вогнестійка (саме тому в європейських містах і віддавали перевагу черепиці за її вогнестійкість), бо велика скученість будинків у містах середньовічної Європи створювала постійну загрозу пожеж.

Що ж до України, то невеликі міста складалися з окремих садиб, що значно знижувало небезпеку загальних пожеж, а найорудніша у світі земля постачала соломи неомежено. А у створенні хатнього мікроклімату соломка переважає черепицю, до того ж її легше і зручніше укласти, а про вартість і казати нема чого. Отож скласти соломи конкуренцію у черепиці на наших землях шансів було мало.

Багато є причин, чому перевага в різні часи у різних географічних умовах віддавалася тим чи іншим покрівельним.

Та наслідки вибору того чи іншого покрівельного матеріалу не менш цікаві.

Наприклад, дивлячись на силуети Парижа та Києва початку цього сторіччя, одразу можна помітити відмінності у стрімкості дахів. Тоді всі дахи мали схил, але у Києві й більшість міст тодішньої Російської імперії, на відміну від Франції, дахи були значно менш круті.

А викликано це тим, що у Франції переважно використовували черепицю, яка зумовлює більшу крутизну дахів. А у Російській імперії — переважно залізо. І справа тут не в традиціях, а у монополії. Адже на початок сторіччя тут існували два потужні трести, які цілковито монополізували виробництво і реалізацію покрівельної черепиці. Це — добре відомий з історії «Продамте» і менш відомий, але не менш потужний, уральський трест «Кровля». Саме вони змогли майже однієї шостої земного суходолу нав'язати жерсть як покрівельний матеріал. Що й визначало силуети міст.

А подивившись на дахи сучасних будівель. Вони не тільки плоскі, а й набувають довільних форм складних геометричних поверхонь. Ну, хоча б, дах палацу «Україна». Це стало можливим завдяки сучасним рулонним покрівельним матеріалам, які мають, до речі, значні переваги над традиційними. Наче завернувся черговий виток історичної спіралі, і на новому технологічному рівні покрівельники знову вернулися до гинчиль і пластичних матеріалів, але вже не шкур (не напасешся), а до рулонних стрічок. Отож, покрівельні матеріали (і ті, хто створює покрівлі) формують силуети міст, які слугують джерелом натхнення художників і поетів.

І це теж цікаво, бо покрівельна майстерність, як і всяка майстерність, — це вічна творчість, і майбутнє її безмежне. Як воно виглядатиме, як вплинуть на силуети наших міст покрівельники? Той же «Технобуд»?

Якщо хочете, подікайтеся і дофантазуйте.

Володимир СЕМЕНО, журналіст

Замість подяки — пістолет до грудей

ЯКОСЬ випадковий співрозмовник повідав мені історію, яка наводиться на думку, що моральні цінності подекуди стали не потрібні.

... Життєві собі подорожки невдах. Світлим промінчиком для них була хіба що авоська зібраних порожніх пляшок. Та ось подруга життя померла. Старому чоловікові стало не лише сумніше, а й важче боротися за існування. І раптом усміхнулася, як здалося тоді дідові, пані Доля. Поблизу Кременчуцького моста натрапив на якийсь пакунок, розгорнув — а там документи з адресою роззяви, що їх посівав поблизу Псла.

— Віднесу господареві знахідку, може, хоч невеличка винагорода мені перепадє, — зажеврила в даді на легкій заробіток.

Власника документів не застав дома. Аби свій раз не бити старечих ніг, залишив свою адресу, про що згодом не раз шкодував, бо потьмарився той день, коли нагнав до нього щасливий «сінь». Прибув не сам — з асистентом. Ретельно вивчивши знайдено пропашку, роззява чомусь не поспішав видавати винагороду. Натомість грізно наказав:

— Ану віднеси нас, покажи те місце, де знайшов документи!

Нічого не підозрюючи, невтомний шукач порожніх пляшок повів гостей до лісу, поблизу річки. Раптом до грудей даді притулилися пістолет:

— Де шукав документи сховав?

Старий божиків з хрестився: віддав усе, що знайшов. Йому не вірили, потрогували тортури, але нічого не добилися — дід навіть не бачив решти документів. Згодом відвели його долому — для продовження допиту. Нарешті зглянувся:

— Ну, гаразд, подумай, ми через три дні повернемося.

Незаганена жорстокість роззяви, що згубив документи, так вразила мене, що я забув потікати, чи звертатися потерпілий до міліції. Напевне, ні, бо мій співрозмовник намагався самотужки вистежити дідових кривдників. Та єдине, що зміг з'ясувати, — вони мали відношення до малого підприємства, яке займається невідомо чим. Запурити глибше у загадкову діяльність фірмачів новоявлений Шерлок Холмс не посміє.

Боже милосердний, пошлі «крутим» роззявам хоч краплю доброті! Палтава.

Валентина ПОЛІЩУК, журналіст

Осінь. Час спомену

Така сумна традиція: щоосені до Києва з усіх усюд приїжджають євреї, щоб запалити свічку в Бабиніному яру. А оскільки окупанти восени 1941 року було не до того, щоб розбиратися, хто в сім'ї євреї, а хто українець чи росіянин, то гнали сюди всіх. Тому у скорботному потоці людей, які протягом тижня все йдуть і йдуть до символічного семисвічника у Бабиніному яру, побачите не лише представників націоналізму, від яких хотіли позбавити світ нацисти, а й тих, хто, одружуючись, до паспортів суджених не зазирає.

А в нещодню у Ковелі, що на Волині, відбується подія, яка, на перший погляд, і не має стосунку до проведення тижня пам'яті жертв Бабиніного яру. Тут буде відкрито пам'ятник усім жертвам другої світової війни. Ініціював спорудження фонд «Єдність», а участь у реалізації задуму беруть спілка німецьких солдатів, народна спілка Німеччини з догляду за солдатськими могилами.

Аташе з питань преси Посольства Німеччини в Україні Анка Фельдгузен, яка про війну знає лише з мемуарів та кіно, і яка багато попрацювала, щоб цей пам'ятник було встановлено, переконана, що час примирення настав, а люди не повинні стояти по різні боки барикад. Але забувати, до чого призводило ненависть, не можна. Тому й має бути нагадування про це, як засторога. Бо фашизм не повинен повторитися. Ніде.

Після створення фільму «Список Шиндлера» шкільні програми в Німеччині передбачають обов'язковий перегляд цієї стрічки: слід пам'ятати, що був такий німець Шиндлер, який порятував від вірної загибелі сотні євреїв.

А нещодавно в одній з телепередач майну сюжет — неподає від Вісбадена відбулися традиційні збори неонацистів.

Страшні чужі фашисти. Але ще страшніші власні, доморощені: кілька днів тому, саме під час проведення тижня пам'яті розгромлено музей у громадському центрі «Бабин яр»...

Валентина ПИСАНСЬКА, «Голос України»

Згадати б старе прислів'я, та на новий манір

ДАВНЯ моя знайома, лікар-терапевт, ще досить молодий і привабливий жіночка, нині в клопотах. Хтось нагадає фірму, що знайшла її за океаном сім'ю, до речі, колишню радянську, якій потрібна на один рік нянька, куховарка, економка в одній особі. А далі — як домогтися.

Навіть не вникаючи глибоко в суть справи можна сказати, що угода сумнівна з усіх боків. Та й нема певності, що чинна, оскільки Україна й США не мають відповідних міжурядових документів, які б дозволяли громадянам обох країн закладати працю. Тому наші заробітчани у таких випадках можуть розраховувати хіба що на те, що з ними у США (та й будь де) не станеться нічого лихого: вони не хворітимуть, не потраплять у поле зору податкової інспекції, не матимуть недобрих роботодавців, що з ними ніхто не обидеться несправедливо і вони матимуть можливість будь-якої хвилини повернутися додому.

Але не треба обманюватися: таких гарантій вони не одержать, а лише потягуться в умови, коли скажиться буде нікому. Залишається одне — звернутися до консульських установ України, які допомогли б повернутися на батьківщину. Але то вже інша історія...

Кого і що тільки не до-

водиться визволити співробітників українських консульських установ за кордоном: і судна, і літаки, і туристів, і підприємців. Найчастіше в халепу потрапляють саме ті наші легковірні громадяни, які «клюють» на пропозиції фірм, що гарантують високооплачувану роботу за кордоном.

Скажімо, молоді дівчата, яких наймають (Воже, збав, аж ніяк не для того, про що ви зараз подумали!) мити посуд, прибирати або як сезонних збирачів мандаринів, апельсинів, персиків чи інших екзотичних фруктів — звичайно, за умови, що вони вродливі. Перетнувши кордон, ті, як правило, опиняються саме там, де їх вроди й потребує.

Або популярний нині відпочинок і оздоровлення дітей за кордоном за рахунок благодійних фондів. Тут ситуація хоча й інша, але не краща, бо посередницькі функції здійснюють фірми, які мають з цього суперприз, використовуючи плігги та знижки. І з

чим чи не найбільше проблем, бо досить часто фірма, відправивши дітей за кордон, улає, що допомогу їй має доставити ktoś інший.

А запитати з фірми, які організують ці тури, практично неможливо. Вони за це не несуть жодної відповідальності, бо немає закону, який заборонив би таку діяльність. Тож вони цілком легально дають оголошення в газетах про сприяння у пошуках роботи за кордоном чи оздоровчі поїздки дітей. Часом, зібравши гроші за посередництво (а це надзвичайно прибутковий бізнес) з довірливих, вони ліквідувають своє підприємство. Тому кожному, хто має намір вийти на заробітки чи оздоровлення, слід задля власної безпеки і спокою згадати давнє прислів'я: «Не знаєш броду, не лзь у воду». Але кожен про всяк випадок має пам'ятати й інше: у якій країні він не потрапить би у беззаконня — а власної чи чужої вини — Українська держава захищає права свого громадянина і допоможе вийти, або принаймні полегшить його долю. Якщо це навіть злочини.

Це ситуації, у якій наші громадяни потрапляють з власної або чужої вини, дурості чи нерозважливості. Чимало проблем вини-

кає, коли стаються трагічні випадки, як, скажімо, люди, відправившись за кордон, з певних причин гине чи вимирають там або пропадають безвісти.

Горе є горе. Та біда ще й у тому, що воно для нас чомусь завжди несподіване і в кожному конкретному випадку доводиться розпочинати все спочатку. Хоч світ уже давно має вироблену систему, як діяти і що робити. Скажімо, коли нещодавно сталася авіакатастрофа, у якій серед інших загинули і 77 наших громадян, співробітники консульського управління МЗС України працювали цілодобово, щоб доставити тіла загиблих до місця їхнього останнього притулку, полегшити горе рідних. Грко про те говорити, але таке життя: на жаль, цей досвід це знадобиться.

Недавно почула звинувачення: якби держава забезпечила достойний зарібок удома, то хто б поїхав заробляти на чужині? Це правда, але, мабуть, лише наполовину. Бо й за ситого життя люди їздять туди, куди завжди ми думаємо про власну безпеку? Чи, може, у свідомості все ж закладаємо неупевненість, що держава нас не залишить. За жодних обставин...

Ця підступна, царівна Алексис

Нещодавно журнал «VOGUE» надрукував розмову з двома надзвичайно популярними американськими жінками: письменницею і поетесою Ерікою Іонг та кінозіркою Джоан Коллінз.

Перша відома своїми автобіографічними романами про життя з чотирма чоловіками, а друга — хто її відтєпер у нас не знає? — царівну леді і підступну інтриганку, одну з головних героїнь телесеріалу «Династія» — Алексис.

Джоан увійшла у світ шоу-бізнесу ще дитиною за допомогою свого батька, лондонського імпресарію. А ось акторський майстерності навчалася в Королівській Академії. Знялася у більш як 50 стрічках, але всесвітню славу

здобула після телесеріалу «Денвер» (у нас цей фільм має назву «Династія»).

Про що б бесідували ці дві феміністки, які обстоюють задоволення в сексі, шастають у старості і революцію в світі домостройської половини людства?

А про все: як непростоті відповісти іміжжю, який тобі створили, як швидко вирости дити у Джоан їх двоє, у Еріки — донька), зробити кар'єру. А ще — скільки зморщенок з'явилася у Джейн Фонда, і скільки ворогів у подруги Клінтонів. І, звичайно, про чоловіків.

Словом, так само, як і у нас: сидять собі під вишиною дві симпатичні молодички і плешуть язичками...

Асахара — терорист. Але бідний

Лідер терористичної секти «АУМ сіпрікіо» Сіюко Асахара разом із двома близькими «соратниками» зобов'язаний сплатити понад 7,5 млн доларів родичам тих, хто загинув під час газовой атаки в токійському метро 20 березня 1995 року.

Таке рішення нещодавно ухвалив столичний окружний суд. Проте більшість експертів сумніваються, що цей вирок буде втілений у життя. Майже сліпий Асахара жодного разу не з'явився на процесі і не дав жодної відповіді на запитання судді. Він запевняє, що не бачить сенсу в будь-якому вирокі щодо компенсації, оскільки «не має ні копійки» і досі жив винятково завдяки пожертвуванням своїх послідовників.

Нині проти Асахари ведуть основний процес по звинуваченню у підготовці і здійсненні газовой атаки та інших численних злочинів. У цілому, від рудки сектанти загинуло понад 20 осіб, кілька тисяч були отруєні. Лідерів секти запропоновано публічно, проте, захищуючи свій спейсбік японської юриспруденції, розгляд його справи потребуватиме багато років.

Тим часом у різних районах Японії тривають процеси за позовами про компенсації, які висувають проти «АУМ сіпрікіо» родичі потерпілих. Якщо врахувати останній присуд, лише Асахара повинен відшкодувати загальною 11 млн доларів, а це абсолютно нереально, повідомляє ІТАР-ТАРС.

Юрій ЗЕЛІНСЬКИЙ, учень

Понеділок в церкві Святого Миколая, які сколихнули Лейпциг

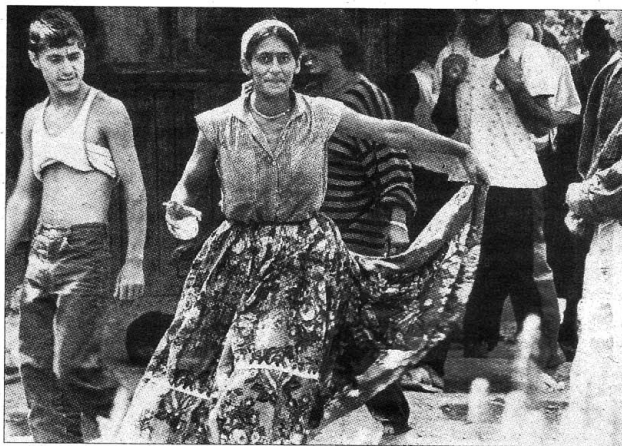
ПОЧАТОК демократичних перетворень у колишній НДР пов'язаний з 9 листопада — цього дня 1989 року впала Берлінська стіна. Однак для мешканців Лейпцига не менш важливою й іншою датою — 9 жовтня.

Тоді, майже сім років тому, в місті відбулася демонстрація, учасники якої вимагали змін. Завершується, які сколихнули Лейпциг, розпочалися у церкві Святого Миколая. Про ці події німецькі кінематографісти зняли ігровий відеосеріал, який так і називається «Церква Святого Миколая». Його перегляд у Будинку кінематографістів організували Асоціація контактів з Європою, Союз кінематографістів України й німецький культурний центр Гете-інститут. Представив картину колишній суперінтендант церкви, учасник тих драматичних

подій, людина, яка багато робить для змирення дружин між нашими країнами, — пан Фрідріх Могліцус.

Усе розпочалося з понеділка, — розповідає він. — У ці дні до церкви Святого Миколая почали приходити люди, які хотіли змінити своє життя. Скоріше, зневірившись, бачив вихід лише в одному — покинути НДР. Хтось сподівався покращити, «перебудувати» дієвність. Однак влада всьляком опиралася будь-яким змінам. З іншою метою боролася різними способами: одних вислали з країни, інших садили до в'язниці, третіх (а змін бажала в основному молоді) забирали до війська. Ситуація загострювалася, і найбільше ми побоювалися, що прольється кров. Тим часом до церкви стягували війська, поліцію, навіть військову техніку...

Олександр КЛИМЕНКО, «Голос України»

ВІГРИЙ, ЦИГАНСЬКА ВАТРО...

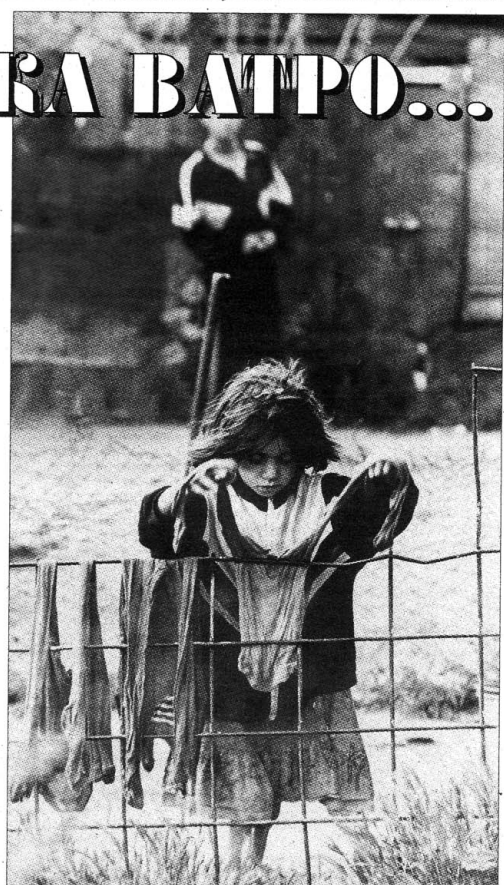
До «циганського кварталу» Ужгорода возив мене Аладар Євгенович Адам — чудова людина, депутат міськради, голова Закарпатського культурно-просвітницького товариства циган «Романі яг» («Циганська ватра»). Нас нині важко злиувати побутовою невлаштованістю, але у «кварталі» живуть таки бідно, і не вірте тим, хто каже, що цигани до цього байдужі. Було сумно заходити, скажімо, до хати, де живе мати з одинадцятьма дітьми і де тільки й розкоші, що кілька ікон та чисто виметена долівка...

А вони ще й співають! Є в Ужгороді ансамбль, що

Ужгород — Київ.

Фото автора.

теж зветься «Романі яг». Коштів на візди хронічно не вистачає, але він часом буває на міжнародних циганських карнавалах в Угорщині, Польщі, Словаччині. Коли нема кулі й за що їхати, а таке буває найчастіше, ансамбль дає концерти влома, в Ужгороді. І не вірте тим, хто каже, що цигани не співають «за так». Адже недаремно той ужгородський ансамбль зветься ватрою: якщо вже ватру розпалюють, то це — для всіх.

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, «Болос України»

Заростають приязню окопи ненависті

НАША оновлена-розквітаюча земля поволі озивається новими пам'ятниками, новими символами. Але такого, який матиме Ковель, ще не було. Останньої неділі вересня в цьому волинському місті буде освячено людською пам'яттю меморіал жертвам Другої світової війни і тоталітарних режимів. Усім, хто записує на багаторічний пам'ятник українській землі. Незалежно від когору мундирів, політичних переконань і національностей. Ініціаторами цієї благородної акції стали Український фонд «Єднання», який очолює журналіст В. Шевчук, і Союз німецьких солдатів з округи Демтмольд, що належить до землі Північний Рейн - Вестфалія. А вже потім до цієї миротворчої акції долучилися місцеві влади Волині й Добровільний німецький союз опікунів військових поховань.

На відкриття меморіалу й відновленого кладовища німецьких солдатів, які померли протягом 1945-47 років у місцевому таборі для військовополонених, прибудуть колишні воїни вермахту, представники Міністерства оборони ФРН, самодіяльні художні колективи з берегів Північного Рейну. І, певна річ, колишній офіцер Карл-Герман Крөг, який очолює Союз німецьких солдатів округи Демтмольд.

Формально війна для Карла-Германа Крөга, лейтенанта вермахту, закінчилася у квітні сорок п'ятого, на південних околицях Берліна, де він потрапив у полон. «Нас, кілька тисяч чоловік, вели довгою колоною, — згадує колишній офіцер. — Ми йшли з піднятими руками. Тих, у кого заважували на мундирах дві «блискавки» — належність до есесівських військ, виводили на обочину дороги й розстрілювали. Щоби полонені рухалися швидше, їх підганяли конвоїри ударами прикладів. А хто не витримав, падав від ударів — добивали чергами з автоматів».

Наступного дня полонених мали відправити на схід, у Росію. Та вночі молодому офіцерові вдалося втекти — так Карл-Герман Крөг уник кількарічної неволі в радянських таборах для військовополонених, а то й смерті. Бо чимало його знайомих так і не повернулося з полону. І тепер ніхто не знає-не відає, де знайшли вони вічний спочинок.

Той далекої весни, ночами, молодий офіцер дістався американської зони окупації й думає, що війна для нього закінчилася. А вона, нещадна, жорстока, йшла за ним услід. Немов хижак за своєю здобиччю. Він ще довго розшукував батьків, бо їхнє обійстя поблизу Мекленбурга, що у Східній Німеччині, було цілком знищене воєнним смерчем. Хотів вивчати в інституті агрономію, бо Карлові батьки також працювали біля землі, мали до сорок п'ятого року власне господарство, та йому відмовили. Мовляв, підлітком належав до фашистської організації «Гітлерюгенд», служив офіцером вермахту — треба споккувати вину. Проблеми

сільського господарства він вивчав самотужки, опісля керував кількома підприємствами. А на початку 60-х років узяв кредит у банку, купив вісім гектарів землі неподалік містечка Льюкаузен, збудував будинок і господарські приміщення, заснував власне фермерське господарство. «То було доволі нелегко, але ми з дітьми (а їх у пана Крөга п'ятеро) усе зробили власними силами, — згадує колишній фронтник. — Тепер це все належить моєму синові Герману».

Кілька років тому й йому передав-заповів це підприємство, щоби мати більше часу для громадської роботи. Та й у сина з'явився добрий стимул працювати адекватніше, бо то все відтєрпе належить йому». Приватне господарство чималеньке: майже 600 голів свиней і 300 диких кіз. А це — ставок з форелею. Поміж косуль гордо походжають довгоногої страуси — то нове Германове захоплення. І всьому тому дають лад сам Герман і ще один найманий робітник. До речі, з Алтаю.

А Крөг-старший тепер — своєрідний консультант у сина, бо має добрий досвід, а це очолює Асоціацію німецьких фермерів (їх — кілька тисяч), які виробляють дичину. До речі, облобавлене м'ясо косуль не залежується в холодильних камерах на фермі — Крөги мали (і мають!) здебільшого постійних клієнтів, які купують у них дичину напередодні різдвяних свят.

Цієї осені голова Союзу німецьких солдатів округи Демтмольд приїде на Волинь удруге. Вперше Карл-Герман Крөг побував тут разом з групою колишніх німецьких солдатів торік, коли ми відзначали 50-річчя Перемоги у війні з фашизмом. І публічно вибачився від імені своїх співвітчизників за ті страждання, які приніс фашизм українському народові. Хоча сам і не воював на українській землі. Бо його частина відступала разом з німецьким військом від Вітебська, що в Білорусі, через Польщу — до Берліна.

— Сюди-ді я твердо переконаний: нам не можна більше дивитися вогком одне на одного. Ми, вчорашні противники і вороги, маємо помиритися, — каже Карл-Герман Крөг. — І те примирення неодмінно має йти з «низів». Насамперед від тих, хто винні на своїх плечах страшний тягар війни, хто пережив великі страждання і завдав великих втрат. Ми не повинні шукати більш винних і менш винних. І український народ, і німецький війни не прагнули. Ту страшну «м'ясорубку» затіяли політики, зокрема Гітлер і Сталін. І то має стати для нас, а особливо — для дітей і внуків наших, пересторогою. Сама історія наших народів учити,

лишніх співвітчизників у фашистському концтаборі Штуттенброк-Зенне. Там, де лежать у чужій землі десятки тисяч замордованих українців і людей інших національностей, уперше прозвучала відома християнська молитва «Отче наш!» українською мовою. За упійкої замучених і мудрість живих!

І все збереглося, як у тому далекому сорок п'ятому, коли визволені-врятовані союзними військами в'язні концтаборів упорядкували цей цвинтар: скромний пам'ятник замученим, символічні надмогили плити з конкретними прізвищами і написами про страждання, перенесені на фашистській каторзі.

Нічого такого ще донедавна ми не могли нічим показати в Україні. Хоча тут були після війни і військово-цивільні, й табори для німецьких полонених. Усе знищено, зрівняно із землею, щоби сліду не зосталося. Так нас привчали, так ми і чинили. Мстили навіть мертвим. Тепер ситуація змінюється. Звісно, на ліпше. І це також працює на наше примирення.

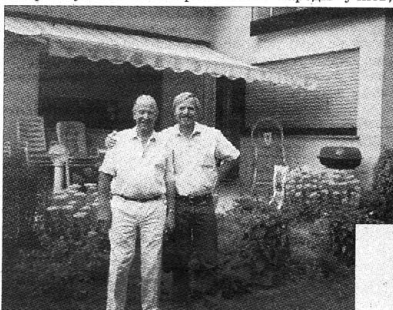
— Тож ми мали змогу недалеко від Ковеля, на місці колишнього цвинтаря загиблих німецьких солдатів, де встановлено пам'ятний хрест, покласти вінок, — каже Карл-Герман Крөг. — Ми не приховували сліз.

... Колишні солдати двох ворожих армій подають одне одному руки. І то добра ознака нашого часу.

Ознака, що подає надію. Північний Рейн-Вестфалія — Волинська область.

На знімку: пан Крөг зі своїм сином Германом; на фермі диких кіз поблизу Льюкаузена.

Фото автора.

як маємо жити далі. І я дуже тішуся тим, що знайшов в Україні однодумців.

Складаючи програму перебування українських ветеранів Другої світової війни в Північному Рейні-Вестфалії на схилі торішнього літа, пан Крөг наполіг на тому, щоби обов'язково відбулося вшанування пам'яті замучених наших ко-

Юліана ШЕВЧУК, «Голос України»

Та, що в горах живе

ТАК КАЖУТЬ про тітку Лялю її односельці, й, посміхаючись, згизують її плечима: *диаківка, мовля...* *Мас у селі добротний будинок, умовляючий, уклади мовани, з газом і водою, а стоїть він порожній.*

буде. Та він став футболістом, грає нині в команді вищої ліги, одружився...

Спускається з гори тітка Ляля хіба відвідати матір і сестру в селі, за потреби скупитися до церкви. До речі, на чималі здивування парафіян на зустріч часто приходять перша. «Хіба ж то далеко?» — посміхається. Удома Псалтир і Святе Письмо у виторіт часом па-

Тітка Ляля, як називають Олену Голубку, мешкає з чоловіком Михайлом у Кардахах. І хоча є в них «офіційна» адреса: село Колодязі Тячівського району, дістануть до них можна хіба возом (і то лише до половини гори), а далі щомочі піднімаєся крутосхилом. Тітка Ляля живе там, на самісінній горі, з п'ятнадцяти років, відколи віддали її заміж. Її не бентежить те, що в домі досі немає ані світла, ані інших надбуктів цивілізації, що годуються лише з натурального виробництва, що і хліб це сама, що рідко відвідують навіть родичі, що в найближчих селах називають її Агатею Ликовою, а за гостях сльвіце побоюються. «Все в мене є, — каже, — от тільки працювати нікому. Раніше все встигала, а нині, ой, стало тяжче...»

Виростили з чоловіком трьох синів, та ще змалечку відірвалися вони від рідної домівки: спочатку до інтернату (не чимчикувати ж бо малим щоранку горою зо дві години до школи!), а потім шляхи-дороги завели двох старших аж до Владивостока та Архангельська. У рідному Лялиному селі Углі, де й нині мешкають її мати та родичі, звели свого часу добротну домівку. Найменшньому, думали, нехай

літурції, що залишилися, певно, у спадок, лежать завжди під рукою.

Тітка Ляля, примистившись на порозі літньої кухні, як називає вона невеликий дощаний сарайчик, де стоїть лише піч, дерев'яний стіл та два низенькі осліпки, і видаючи снідання прямо з банячка, розповідає, що жив-був неподалік на горі сусіда, та ось уже кілька років, як його не стало. Дім, що, як і Ляля, швидше нагадує експонат музею просто неба, стоїть нині забитий. Самотньо осліла у землі глиняна піч на подвір'ї. Однак повна по вінця води кричині, хоча в низинних селах нинішнього року її стало обмаль.

Чоловік Михайло, котрий працює на лісозаготівлі, ходить на кілька діб на чергування, і тоді тітка Ляля сама дає лад і немалою хазяйству, і городні, і саду. Сама й картоплю викопала і позносила до клуні. Радіє те, що на зиму вистачить, а ось квасолою всю полі вичі, котрих не вгледіли чабани...

Ніби й нарікає вона на нелегку свою долю, а повернувшись назад до села не хоче. І цього року зимуватиме тут, а нова хата й надалі стоятиме порожня. «Що в тих сльвіцях робити-му? Похоронять вони мене...»

Погостивши в тітці Лялі, гадали ще сходити до лісу по гриби (а багачко же їх там!), однак почав накрапати дощ. Хазяйка гори, отлянувшись насвібіш, підганяла повертатися, і ми, попрощавшись, рушили в напрямку «цивілізації».

А гори докврут димилі важкими сізними хмарами і крізь туман начебто щось промовляло. Мабуть, їх могла зрозуміти лише тітка Ляля...

На знімку: Олена Голубка з племінницею Надією, котра приїхала в гості з Ужгорода.

Олександр БІЛИК, Віталій СУДЬЯ, Віктор БРАНИЦЬКИЙ, «Голос України» (зі Швейцарії)

Гіркий шоколад Невшателю

Кубок УЄФА. 1/32 фіналу. Матчі-відповіді.

«Ксамакс» (Швейцарія, Невшатель) — «Динамо» (Україна, Київ). 2:1 (перший матч — 0:0).

1:0 Лесняк, 25, 2:0 Ізабелла, 54, 2:1 Максимов, 59.

«Ксамакс»: Корменбер, Бонелер, Сіпрієн, Рюєла, Перре, Ротенбюлер, Лесняк (Санджак, 90), Утлі, Ізабелла, Верньє (Пана, 82), Кюнц (Жаннере, 71).

«Динамо»: Шовковський (Кутелов, 59), Лужний, Беженар, Хахевич, Шматоваленко, Дмитрулін, Максимов, Калитвинцев (Михайленко, 80), Косовський, Ребров, Леоненко.

Попереджено Лужного, Ізабеллу, Беженара. На 89-й хвилині з поля вилучено Лужного (друга жовта картка).

Судді: Чарльз Агус, Антоні Самміт, Джой Аггард (Мальта).

24 вересня, Невшатель. Стадіон «Маладієр». 8 600 глядачів.

Перед грою

Напередодні матчу київський футбольний десант висадився в Женеві. І там наші дороги з командою розійшлися аж до початку зустрічі. Тому, як тренувалися динамівці, який у них настрій, ми не знали. Адже футболісти розмістилися в Невшателі, в готелі «Бувай Ріваж», що на самісінькому березі однойменного з містом озера.

Журналісти та група підтримки отаборилися в Івердоні, що в 60 кілометрах від Невшателю. Отже, довелося нам заповнювати час, знайомлячись із місцевістю. Була й екскурсія до чарівної Лозанни. Наш гід розповів, що Невшатель — батьківщина знаменитого швейцарського шоколаду. Але який гіркий, на жаль, став він і для футболістів, і для всіх нас. Утім, про все по черзі. Адже телебачення не транслювало цей матч. Тому наша розповідь, як кажуть, з подробинями.

Гра

Уже за традицією кияни почали зустріч жваво і гостро. Навіть спробували пресингувати суперника на його половині поля. І на другій хвилині Калитвинцев небезпечно пробив штрафний удар метрів з 25-ти.

6-та хвилина. Леоненко «вкрав» м'яч у центрі поля, проскочив між двома захисниками «Ксамакса» і вдарив здалеку. Мимо.

8-ма. Той-таки Леоненко, якого оборонці гості гнали і «хапали» за дитки, мов хорти, встиг відкинути м'яч Реброву. Але той пробити не наважився, відпас пас Косовському. І все завершилося лише кутом.

Потім знову був красива дугою Калитвинцев.

А на 13-й хвилині з озера подув вітер і пішов дощ. Проте це, як з'ясувалося

пізніше, не було для «Динамо» найбільшою неприємністю.

15-та. Пролунав перший для гостей тривожний дзвінок, коли темношкірий, з екзотичною зачіскою нападником Утлі якимось дивом не влучив у порожній динамівський ворота.

Епізодично наші футболісти загрожували воротам господарів. Побачивши, що нічого не виходить у гравців атаки, пробували пробігтися на ударну позицію Шматоваленко і Хахевич.

Загалом ініціативою володіли футболісти «Ксамакса», яких гаряче підтримували трибуни. На них розташований навіть духовий оркестр. Він грав аж ніяк не гірше, ніж земляки-футболісти, і набагато ліпше за київську команду.

25-та. Перший нокдаун. До цього моменту на правому фланзі розгубився Лесняк. А тут він і справді «показав зуби». Пройшов на високій швидкості краєм, загострив ситуацію і влучно пробив. Шоправда, цей неприємний епізод мав свій початок. Знаймою для багатьох картина: вискочив до межі поля голівний наставник динамівців. Почав із них кричати. Його ледве вгамував арбітр. Зрозуміло, який був настрій у підопічних Сабо на той момент.

Гра продовжувалася за таким самим сценарієм. Ініціативою володіли господарі. «Динамо» зрідка контратакувало. Інколи дуже небезпечно.

36-та. Майстерність воротаря рятує «Ксамакс» від гола після сильного удару Леоненка.

44-та. Верньє ледве не влучив у порожній кут динамівських воріт.

Після перерви картина гри не змінилася. Адже жодних корективів у тактиці гри ми не побачили.

Другий гол було забито так: динамівські захисники під пресом тиску з боку форвардів «Ксамакса» відкинули м'яч назад воротареві. Той помилувався і віддав точний пас... Лесняку, який обіграв Беженара і відкинув м'яч Ізабеллі. А той із задоволенням скористався дарунком.

Шоправда, за кілька хвилин щось схоже виникло вже біля протилежних воріт. Але захисники швейцарського клубу, якими верховодить знаний нами Сіпрієн, не дали киянам розгулятися.

Однак гол престижу український чемпіон таки забив. Лужний подав штрафний і Максимов виконав фірмовий удар головою. Навіть «льотчик-висотник» Сіпрієн у той момент нічого не зміг вляпати. На жаль, це була одна щаслива мить для нас.

Утім, на 80-й хвилині усі крапки над «і» міг розставити Ребров. Він у полоти бив у дальній кут порожніх воріт. Але м'яч пролетів поряд зі штангою.

Після гри

Ми боїмося, щоб у Європі про нас ніхто, не дай, Боже, нічого поганого не сказав. Приймаємо гостей ширі і радісно, саджаємо їх на покутті, прес-конференції для їхніх і наших журналістів проводимо. А тут ніякого натяку на спілкування з репортерами-гостями. Вийшов до своїх майже на футбольне поле наставник «Ксамакса» Жільбер Гресс. Погномоніли, порадили, компліментів наговорили одне одному... Шоправда, нам так вдалося взяти коротеньке інтерв'ю у пана Гресса:

— Я вже казав у Києві, що київське «Динамо» поважають у Європі. Але те, часів Блюхна. Нинішня команда — нова. І у неї ще попередню тривалість шлях до визнання. Сьогодні мої підопічні зіграли добре. Хоча захист зробив кілька подарунків гостям, якими ти, на щастя для нас, не скористався. Ми не програли свій 25-й матч поспіль у єврокубках на стадіоні «Маладієр», зробивши чудовий подарунок своїм палким прихильникам і дуже радіємо з цього приводу...

А ми сумуємо. Хоча теж не полішаємо нади на найкращі часи. Нинішня прикута до національної збірної, яка вдало стартувала у відбірковому циклі чемпіонату світу. І бережи її, Боже, від таких пріхих невдач, як динамівська у Невшателі.

І наостанок — розмова з відомим німецьким тренером Бернхардом Штанге, якого зустріли на стадіоні «Маладієр»:

— Українці, мов повітря, потрібні 5-6 сильних клубів, — сказав колишній тренер «Дніпра». — Лише тоді їм футбол зможе прогресувати. Інакше — біда. Хоча так становити, склалося враження, деякого впадовує. Тому, гадаю, мені й не дозволили створити сильний ансамбль у київському ЦСКА...

Звичайно, то суб'єктивні думки фахівця. Але в них, либонь, є зерно.

На знімках: тріумфальне невшателського оркестру поспішає на стадіон; момент матчу.

К вершинам футболу ВМЕСТЕ!!!

Национальная и молодежная сборные команды Украины по футболу в 1996 г. проводят четыре отборочных матча Чемпионата Мира - 98

БОЛЬШОЙ ФУТБОЛ

Приглашаем любителей футбола поддержать сборные Украины!

4 октября. Стадион "Динамо".
УКРАИНА — ПОРТУГАЛИЯ
(молодежные сборные)
Начало в 18.00

5 октября. НСК "Олимпийский"
УКРАИНА — ПОРТУГАЛИЯ
(национальные сборные)
Начало в 20.00

Ответные матчи состоятся 8 и 9 ноября в Португалии.

КАЖДЫЙ МАТЧ - ЭТО 90 МИНУТ ВАШЕГО УСПЕХА!

Предлагаем размещение престижной рекламы на стадионах и во время телетрансляций матчей по УТ-1

Принимаем коллективные заявки от предприятий на приобретение билетов

Эксклюзивный коммерческий представитель
Федерации Футбола Украины

UFI

Тел.: (044) 264-86-75, 264-78-00,
Факсы: (044) 264-74-18, 264-87-06

Лише результати

Футбол. Кубок УЄФА. 1/32 фіналу. Націонал (Румунія, Бухарест) — Чорноморець (Україна, Одеса). 2:0 (перший матч — 0:0). 1:0 Моїсеску, 47, 2:0 Нікулеску, 58.

Націонал: Луческу, Зеґран, Нечула, Марін, Моїсеску, Албюнь (Поточану, 46), Воцин, Пігуля (Нікулеску, 49), Васк, Дуня (Саву, 85), Чеботарю.

Чорноморець: Суслов (Долганський, 62), Сушко, Леженцев, Бубель, Мізін, Колчин (Колесніченко, 46), Селезньов (Бабін, 61), Гусейнов, Зотов, Ніколайчук, Мусолітін.

Попереджено Леженцева, Гусейнова, Пігулю, Поточану.

Судді: Ф. Міс, П. ван Брок, Р. ван Нілен (Бельгія).

24 вересня, Бухарест. Стадіон «Котрочнє».

Ліга чемпіонів. Аякс (Нідерланди) — Грасхоппер (Швейцарія) — 0:1. Порту (Португалія) — Гетеборг (Швеція) — 2:1. Рейнджерс (Шотландія) — Осер (Франція) — 1:2. Віджак (Польща) — Атлетіко (Іспанія) — 1:4. Стяуа (Румунія) — Боруссія (Німеччина) — 0:3. Ферраріа (Італія) — Ювентус (Італія) — 0:1. Манчестер Юнайтед (Англія) — Ранді (Австрія) — 2:0. Рубенборг (Норвегія) — Мілан (Італія) — 1:4.

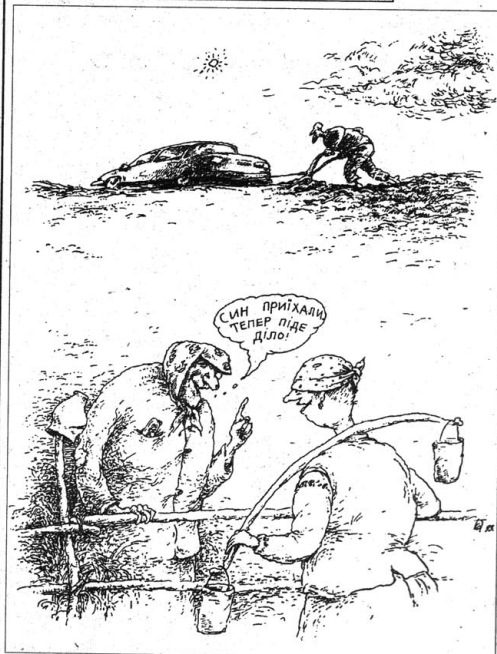
Першість України. Перша ліга. 12-й тур. Сталь — Кристал. 2:0. Плотников, 67, Цик, 75. Дніпро — Металург М. 1:3. Басс, 22 — Ю.

Гетьман, 43, Петруня, 47, Порохненко, 88. Зоря — Буковина. 2:1. Шопін, 36, Гасанов, 53 — Гамаль, 21. СК Миколатів — Дніпро-2. 3:0. Сонін, 26, а пенальті, Гуралевський, 35, Якименко, 72. СК Одеса — ЦСКА-2. 3:1. Качков, 52, Мельниченко, 53, Кондратюк, 66, з пенальті — Вус, 69. Верес — Металург Н. 1:0. Бакалов, 23, з пенальті. Закарпаття — Явір. 1:2. Гето, 46 — Шуршин, 62, Любимов, 75. Хімік Ж — Металург Д. 0:1. Севідов, 25. Металіст — Шахтар М. 3:2. Серьогін, 5, Карабута, 27, Суворов, 43 — Дяк, 67, з пенальті, 85, з пенальті. ФК Львів — Нафтовик. 3:0. Лапо, 40, Мазур, 88, 90. Поділля — Хімік С. 2:3. Маріан, 67, Рафалчук, 77 — Паламарчук, 5, Бабенко, 20, Терещенко, 51. Волинь — Поліграфтехніка. 1:0. Шпірка, 22.

СК Миколатів, Нафтовик, Металург Д — по 25 очок, Сталь, Хімік С — по 24. Зоря, Волинь — по 22. Дніпро-2, Металург М, Поліграфтехніка, СК Одеса, Металург Н — по 19. Буковина, Кристал — по 18. Верес — 17. Явір, ФК Львів — по 13. ЦСКА-2 — 12. Закарпаття, Хімік Ж — по 10, Металіст — 9, Шахтар, Поділля — по 5, Дніпро — 0.

Баскетбол. Кубок Європи. Будівельник Хорда (Україна, Київ) — Акваріус (Росія, Волгоград) — 86:56. Найрезультативніші у киян: Яйло — 23 очка, Лохманчук — 19, Рівєрс — 17. Шахтар (Україна, Донецьк) — Автодоржик (Росія, Саратов) — 88:104.

Жарт номера

Доля

• У народу завжди не як у людей.

Юрій БАЗІЛЕВ.
Мал. Анастасія КАЗАНСЬКОГО.

Зізнався...

— Пам'ятаєш як зустрілися?
Вперше? Де криниця?
Я одразу зашарілася,
Ти сказав: «Годиться!»
Очі долі опустила,
З відрями стояла,
Потім воду все носила
— Стріг знов жадала.
На селі дівчат чимало,
Взяв мене до пари.
Ну, признайся,
Щоб я знала,
В чому мій чар?
Чоловик шаріку
...сликував,
Позніхув поширше...
— Та, скажу,
якщо спитала,
Саме току й вибрав:
Дуже лотко підіймала
Ти повненькі відрі!

Станіслав
СКРИПАЙ-ЗАРІЧНИЙ.

Висівки

- Краще вчити інших, ніж навчатися самому.
- Що в жінки на язичці, те в чоловіка вже в печінках.
- Уже й розкратили немає чого, а інвестицій усе нема!
- Будь-яка людина може стати депутатом, але не кожний депутат може стати людиною.
- Та я заради ситого життя наших керівників згоден по року зарплати не отримувати!
- Цензури вже нема, але правду, як і раніше, не друкують.
- Особливо добре жінці з чоловіком, коли він у відраженні.
- Нарешті любити неську Україну стало вигідно!
- Дай лишень керівництву дожувати, і воно ще скаже своє слово!

Олександр
ПЕРЛЮК.

Коханець у шафі, або Чи є користь від політичних партій

Лідер партії лівих радикалів С. П. (повніе прізвище якого Савелій Пательнюк, але, позаяк мова піде про його інтимне життя, владоси лише до ініціалів) вирушив на великий мітинг, організований його партією. На підвроді він з прикритістю задала, що залішив тези своєї пристрасної промови у вихідних штанах, які зодягав лише на прийоми до можновладців.

Недобре виявившись, С. П. повернувся назад. Квартира була замкнена. С. П. дістав ключа, відкрив. Дружина вже принула в ліжку, хоч була тільки шоста вечора, і чомусь квапливо натягувала ковдру аж до підборіддя.

Лідер партії лівих радикалів хутко відчинив шафу і зненацька взирає у ній статурного молодця, який, тремтячи, тулювся за його костюми й сорочки. Штанів на ньому не було.

— Де мої штани? — перше, що виголосило у заклопотаного С. П.

— Я їх випрала, — бовкнула з-під ковдри дружина. — Вони на балконі висять.
Лідер партії лівих радикалів задумливо попростував на балкон, обшукуючи всі кишені. В одній знайшов зіжмаканий папірець з вистражаними мітинговими тезами, але по розділчастих літерах годі щось було прочитати. С. П. розчаровано повернувся до спальні і знову відчинив шафу.

— А ти хто?

— Я лідер партії поміркованих лібералів Б. Ш., — затинаючись, пропелетав підпільний квартирник. (Кожан у цьому добродієві, звісно, упізнав би

відомого мітингового трибуна Юрія Шкварчука, але позаяк описувана нами ситуація досить пікантна, подасмо читачам лише ініціали партійця).

Упізнаю, упізнаю. То це ти минулого разу нагнав на центральному майдані, що наша партія лівих радикалів, яку довірено очолювати мені, нікчемна, рахтна, дихає на ладан і не готова захистити трудящих?

— Воно... тее... якби... — за-белкотили у шафі.

— Вискохо! — гнівно кинув лідер партії лівих радикалів С. П. — Лише наша партія у змозі повести громаду в майбуття! А ваша партія поміркованих лібералів — гнила і лишаювата!

— Нащо? — закліпав той, що в шафі. — Лишаво? Хай ти скрутишся: це казати про партію, яка вже виводить громаду з глухого кута і прямує в майбутнє...

— Виводить? — передражнив С. П. — До одного місця вона виводить!

Лідер поміркованих лібералів Ю. Ш. аж затрусився. Це було видно з його голих колін. Він нараз прикрив нагоду сорочкою господаря квартири і нахабно вибрався з шафи. Дружина лідера С. П., чекаючи прикро, злякано натягнула ковдру аж по вука. Проте обоє партійців всліпці, на кушетці й гаряче

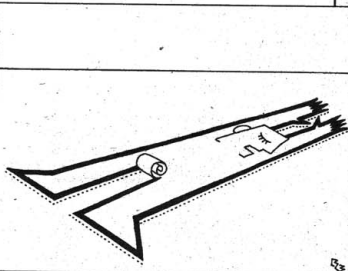
засперечалися про чесності та шляхетності своїх партій. Переконати один одного вони так і не змогли, отож лідер партії лівих радикалів С. П. рішуче заявив:

— Гаразд, зараз же їду на мітинг, тей-чисто розбиваю твою лишаювату партію!

— Хай ти скрутишся! — правив лідер партії поміркованих лібералів Ю. Ш. — За годину ми теж організуємо грандіозний мітинг мас і задамо вам перцю по саму зазв'язку. Лідер партії С. П. сердито грюкнув дверима своєї квартири і поспішив на мітинг.

Лідер партії Ю. Ш. нервово взявся за штани, які валилися під криком, щоб і собі покнапати до трибуни, але знервований був так, що намісривані трохи заспокоїтися і поліз до дружини свого суперника під ковдру.

Іван КИДРУК.
Мал. Володимир
ВАСЬКОЦЕВА.

ЛІКАР

— Ай! Ой! Ой! Лікарю, допоможіть!

— Слідайте, будь ласка, розкажіть, що трапилось?

— Не можу, вмираю! Ай! Ой! Ой! Ой!

Жінчико, любя, що у вас болить?

— Все болить! Рятуйте!

— Не хвилюйтеся, ми вам обов'язково допоможемо. Покладемо до лікарні, проведемо комплексне обстеження, підлікуємо. Через два тижні будете почувати себе, як Арнольд Шварценеггер. Значить так: місце за добу у нас коштує 5 доларів, за два тижні — 70 доларів.

— Ого!

— Обстеження — 150 доларів.

— Як?

— Саме так! Повний курс лікування — шонайменше 520.

— Ви при своєму розумі?

— Ніячесько щоденно — коробку шоколадних цукерок, черговому лікарів — пляшку коньяку.

— Ні!

— Так! Вірменського! Шоготинно! Лікарю, котрий лікує, тобто мені, подякуєте на свій розсуд, але врахуйте, якщо хочете вижити, доведеться відстебнути не менш як 700 зелених.

Отже, ваше прізвище?

— Не скажу! Я вже здорова, як Арнольд Шварц... Шварц... коротше кажучи, як бик!

— От і чудово, наступний!

Олександр ПЕРЛЮК.

Пародія

СВОБОДУ — БАНКІРАМ!

Я так боюсь

свободи для рабів.

Вони часом дуріють...

од свободи...

Раби — вони

й з дипломами раби...

Валентин МОРОЗ.

Весь вік мій сусіда

В жоні рабував.

А став інвалідом —

Тиранку прогнав.

Од волі дуріє:

Залишився сам.

Свободу — банкірам,

Тюрюгу — рабам!

За право народу

Боровся юрист.

А сам на горлі

Чинив, як судити.

Садив шовки із клунка

Тайком за селом.

Бо він свого шлунка

Був давним рабом.

Врощай нишком вивір

І випли сто грам...

Свободу — банкірам!

Тюрюгу — рабам!

Колотосний дурепи

І п'яні дуби

Обрали нардепів.

А вишло — раби.

Обраним не вірять,

Гримить тарарам.

— Свободу — банкірам,

Тюрюгу — рабам!

...Пропався з дипломом

У банк агроном.

Буде хорим,

Став блату рабом,

Янгином покормив,

Котом під столом...

Свободу — банкірам,

Тюрюгу — рабам!

...Пускати не згоден

На волю рабів,

Бо сам од свободи

Ледь-ледь не здури.

Володимир СЕМЕНО.

Полтава.

Віктора я помітив здалеку через його довготелесу фігуру і, як кажуть пілоти, пішов на зближення, енергійно працюючи локтями. З Віктором ми давно вже не бачилися, хоча й близько приятелювали у студентські роки. На нашому курсі вивисі він чи не найгірше, адже значно більше за науку полюбляв спорт, танці й пиво. Зате перший з однокурсників захистив кандидатську, перший одержав у завідувача лабораторію...

— Здоров старий! — радісно закричав я, коли ми ледве не зіткнулися лобами.

— О, Юрко! — обличчя Віктора відповідало радісному зливування. Я відхитнувшись товариша у вільний закуток і поспішався традиційні запитання.

— Ну як, Вітконю, — з притаманним легким кепкуванням продовжував розпитувати, — чи не захистив, бува, вже й докторську?

— Ще ні, а слід було б! — відповів він з притиском на останньому слові, немов і справді дні та ночі тільки те й робив, що працював над докторською...

АШН України

— О! — радісно зойкнув Вітя. — Приймаю привітання — мене обрали членком!...

— Членком? — я навіть роззубівся. — Яких таких науку?

Вітьку, любонь, сподобалася моя реакція, цілком відповідна сенсаційності події.

— Членом-кореспондентом академії прогресивних технологій України, — вимовив він з гідністю, що межувала з пихатістю. — До речі, Юрцю, — в голосі його забриніла поблажливість до мене, — в нашій АПН є одна вакансія... Чом не для тебе? Ти ж був у нас ледве не відмінник.

Поблажливості у голосі носового «академіка» перепліталася з гульзистістю. Я зібрав себе, як кажуть, у кулак, щоб бути якомога серйознішим, і неквапно вимовив:

— Пізно, Вітьконю, пізно, — я навмисне задер підборіддя і примружив очі. — Я вже припинив приймати поздоровлен-

ня. Я — академік АШН України! — нахабно збрехав. — І якщо минуло не менше року з моменту обрання тебе членом-кореспондентом, я беру на себе клопіт про твоє балотування на виборах в академії АШН України.

Очі Віктора випромінювали саму ніжність на мою адресу. В цей момент він, любонь, кохав мене, як кохавто дівчину.

— Це реально, Юрцю? — хрипко вичавив він, переборюючи хвилювання. — Це насправді?

— Так! — тихо вимовив я і заплющив очі. Коли я знову зиркнув на свого кар'єриста, той, здається, вже отговтався. Погляд його мч і залишався теплим, — але був уже дивний та щелеспрямований.

— Слухай, — посміхнувся Вітконю, — це насправді смішно, втім, я не знаю, що означає оте АШН.

— Зараз ти не просто смяті-мешся, ти зіпсуєш брюки від

реготу, — серйозно зауважив я, — АШН означає академія шарлатанських наук!

Я зарегагав так голосно, що з міліціонера, котрий стовбичив біля ескалатора, навіть шапка випала.

— Ну ти мене й діваст, — через силу посміхнувся Віктор.

— Це ми самі себе дістали, — відповів я, — давно були б уже доктори, якщо б не перетягали стільки часу на бозна-що! Треба, треба притупити в членкорі, Вітько, але не в шарлатанські.

— А може, все-таки поклопотатися за тебе в академії прогресивних технологій? — нагадав про свою пропозицію Віктор, і я збагнув, що він мене вже пробачив. — Ну? — наполягав Вітьконю, який добре знав життя, і не з підручників.

— Ні, старий, — продовжував я гру, — своїй АШН я не зраджу. І тут мене осяяла геніальна ідея, достойна наших з Вітьком високих академічних знань:

— Слухай, старий, — а чи не випити нам зараз пивка?

Юрій БОЛЬШАК.

Інформація про четвертий випуск цінних паперів (акцій), пропонується для продажу відкритим акціонерним товариством «Славутич»

1. Характеристика Емітента:

1.1. Найменування: повне — відкрите акціонерне товариство «Пиво-безалкогольний комбінат «Славутич» (далі — емітент); скорочене — ВАТ «ПБК» Славутич».

1.2. Місцезастанова: 330076, м. Запоріжжя, вул. Г. Сапожнікова, тел./факс 42-57-44.

1.3. Дата заснування: Емітент зареєстровано 5 серпня 1993 р. за рішенням Ленінської районної ради народних депутатів м. Запоріжжя № 907.

1.4. Предмет діяльності Емітента: виробництво та реалізація пива, безалкогольних напоїв, мінеральної води, лікєро-горічлих виробів, настоянок, вина, соків, сільськогосподарської продукції, інших товарів народного споживання, тари;

внутрішні та міжнародні перевезення пасажирів та вантажів автомобільним транспортом; виконання складських, будівельних, проектно-кошторисних, ремонтно-монтажних, науково-дослідних робіт;

виготовлення та збут продукції з відходів основного та допоміжного виробництва; фірмова торгівля власною продукцією, організація громадського харчування та виставок-продажів.

1.5. Характеристика статутного фонду Емітента:

За станом на 01.07.1996 р. статутний фонд Емітента цілком оплачено. Статутний фонд Емітента становить 714000000000 (сімсот чотирнадцять мільярдів) карбованців, який поділено на 420000 акцій, серії А, 000001-420000, номінальною вартістю — 1700000 крб. Випуск акцій зареєстровано у Запорізькому обласному фінансовому управлінні від 22 серпня 1996 р. за номером 149/1/96.

1.6. Характеристика органів Емітента:

Вищим органом Емітента є загальні збори акціонерів. Виконання окремих функцій вищого органу Емітента покладено на спостережну раду. Виконавчим органом Емітента є дирекція. Контроль за фінансово-господарською діяльністю дирекції здійснює ревізійна комісія.

Посадові особи Емітента:

голова ради — Деховична Людмила Анатоліївна (освіта вища, інженер-економіст за фахом, виробничий стаж 20 років);

члени ради: Воробйов Олександр Сергійович, Снісаренко Віктор Олександрович, Ткаченко Любов Степанівна, Трофімов Віктор Федорович; голова ревізійної комісії — Олександрова Галина Павлівна (освіта вища, економіст за фахом, виробничий стаж 20 років);

генеральний директор — Перетатко Петро Васильович (освіта вища, інженер-механік за фахом, виробничий стаж 29 років);

члени дирекції — Кононов Леонід Іванович, Паперя Алла Іванівна, Дорошенко Катерина Володимирівна, Здоронко Світлана Семенівна.

Головний бухгалтер — Дорошенко Катерина Володимирівна (освіта середньо-спеціальна, бухгалтер за фахом, виробничий стаж 20 років).

1.7. Характеристика чисельності працівників Емітента:

За станом на 01.07.1996 р. середньоспискова чисельність працівників Емітента 626 чол.

2. Опис ділової діяльності Емітента.

За даними акціонерного товариства «Запорізький аудиторський» — 330000, Україна, м. Запоріжжя, пр. Тихий, 8, ліцензія № 000057 від 03.03.94 р. Емітент не має простроченої заборгованості кредиторам та за платежами в бюджет, фінансовий стан — стійкий, платоспроможний та ліквідний.

Характеристика Емітента за станом на 01.07.1996 р. (млн. крб.)

Показники	на 01.01.1996 р.	на 01.07.1996 р.
АКТИВ		
Основні засоби та інші		
позабалансові активи	314731	191765
Засоби і затрати	417951	586070
Грошові кошти, розрахунки та інші активи	229226	494016

Арбитражним судом Харьковской области (Харьков, 310002, ул. Сумская, 64) возбуждены дела о банкротстве:

ООО «АрВО» (Харьков-142, ул. Гарибальди, 10, кв.80; р/счет № 200467123 в АКИБ «Укрсиббанке» Харькова, МФО 351641), дело № 2493/7-72.

МЧП «Галина» (Харьков, ул. Светлая, 11-А, кв.141, р/счет № 468045 в Московском АК ПИБ, МФО 351425), дело № 2411/7-72.

МЧП «Аза» (Харьков, пр. Тракторостроителей, 126-А, кв. 732, р/счет № 001468692 в «Проминвестбанке», МФО 351458), дело № Б-2068/7-01.

ИПФ «Ариика ЛТД» (Харьков, пер. Котовского, 21-А; р/счет № 100467775 в кооп. отдел. УСБ г. Харькова, МФО 351577, дело № 2654/7-54).

ООО «Каскад» (Харьков, пр.50 лет ВЛКСМ, 84, кв.38, р/счет №4467215 в филиале № ЗАВУББ «Грант», «Ступант», МФО 351579), дело № 2412/7-72.

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

ООО «Дніпрянка-94» повідомляє про свою ліквідацію.

Претензії приймаються протягом місяця за адресою: Київ, вул. Рай-душна, 67.

ЗМІНИ до інформації про другий випуск акцій Селянського комерційного банку «Дністер»

Передплата на акції СКБ «Дністер» другої емісії проводиться з 15 травня до 20 жовтня 1996 року.

ПАСИВ

Джерела власних та приєднаних до них коштів 834069 2645545
Розрахунки та інші пасиви 127839 352216

В 1995 р. випущено продукції:

пиво 5031 тис. дал.
безалкогольних напоїв 1013 тис. дал.
Реалізовано продукції 1690000 млн. крб.
Введено в дію основних фондів 37602 млн. крб.

3. Дані про емісію акцій

Рішення про четверту емісію акцій Емітента прийнято на загальних зборах акціонерів (протокол № 5 від 28.08.1996 р., кількість присутніх — 165, проголосували «за» 331910 голосів, «проти» —, «урічалося» —).

Метою випуску акцій є збільшення розміру статутного фонду в зв'язку з проведенням індексації вартості основних фондів на 01.04.1996 р. і залучення іноземних інвестицій для проведення реконструкції та технічного переозброєння виробництва.

Запланований обсяг додаткової емісії 2.807.998.800.000 крб.: у т. ч. 1.046.999.400.000 крб. — на суму індексації вартості основних фондів. Загалом випускається 1651764 простих іменних акцій. Номінальна вартість однієї — 1700000 крб. Серія акцій — А під номерами №№ 420001-2071764.

Акції серії А за номерами №№ 420001-1035882 загальною вартістю 1.046.999.400.000 крб., підлягають розподілу між усіма акціонерами Емітента, які володіли акціями на момент прийняття рішення про четвертий випуск акцій, пропорційно до їх часток у статутному фонді.

Термін отримання акціонерами Емітента акцій четвертого випуску серії А за номерами №№ 420001-1035882 не обмежується.

У разі зміни власника акцій на момент прийняття рішення про четвертий випуск усі права та обов'язки щодо отримання акцій четвертого випуску переходять до нового акціонера.

Акції серії А за номерами №№ 1035883-2071764 загальною вартістю 1760 999 400 000 крб. продаються за номінальною вартістю одним пакетом іноземному інвестору під такі інвестиційні зобов'язання:

1. Здійснення комплексної реконструкції та технічне переозброєння виробництва пива та безалкогольних напоїв з метою підвищення їх потужності, розширення асортименту і поліпшення якості продукції.

2. Технічне переозброєння і адаптація до вимог основного виробництва допоміжних та обслуговуючих підрозділів.

3. Реорганізація системи управління виробництвом шляхом впровадження сучасних інформаційних технологій.

4. Загальна сума інвестицій (включаючи внесок до статутного фонду Емітента), переведена у валюту України за курсом Національного банку України на день їх здійснення, — не менш як 10 000 000 доларів США.

5. Заборона відчуження пакету акцій протягом трьох років.

Бізнес-план з інвестиційними зобов'язаннями приймається протягом 10 днів з моменту опублікування інформації за адресою:

м. Запоріжжя, вул. Сапожнікова.

Дата укладання договору купівлі-продажу вважається днем початку продажу акцій серії А № 1035883-2071764. Термін передплати дорівнює шести місяцям з дня продажу.

Оплата акцій серії А № 1035883-2071764 та інвестиції здійснюються у вигляді конвертованої валюти, обладнання та інших матеріальних цінностей, а також прав інтелектуальної власності, вартість яких у конвертованій валюті підтверджена згідно із законами (процедурами) країни-інвестора або міжнародними торговельними звичаями.

Кожному власникові акцій четвертого випуску на загальну кількість належних йому акцій видається сертифікат акції. Сертифікати видаються після повної оплати акцій за місцезнаходженням Емітента. Про день по-

чатку видачі сертифікатів акцій буде повідомлено додатково поштовими повідомленнями.

У разі перевищення (недосягнення) запланованого обсягу передплати на акції четвертого випуску відповідно рішення про прийняття або відхилення зайвої передплати (про продовження терміну передплати або про скорочення обсягу випуску) приймають загальні збори акціонерів Емітента.

Акціонери Емітента мають право:

— брати участь у загальних зборах акціонерів особисто або через представників;

— брати участь у розподілі прибутку Емітента та одержувати дивіденди на акції після повної їх сплати;

— одержувати інформацію про діяльність Емітента.

Виплата дивідендів здійснюється за підсумками господарського року.

Випуск привілейованих акцій не передбачається.

4. Перелік і результати попередніх емісій цінних паперів:

Статутний фонд сформовано в результаті чотирьох емісій.

Перша емісія — рішення про випуск прийнято загальними зборами акціонерів Емітента (протокол № 1 від 25.10.1993 р., обсяг емісії 9000000000 крб., вид акцій — прості іменні, кількість акцій — 180000 шт., номінальна вартість однієї акції — 50000 крб., серія — А № 000001-180000; свідоцтво про реєстрацію випуску цінних паперів від 17.03.1994р., № 12 видано обласним фінансовим управлінням Запорізької обласної державної адміністрації).

Друга емісія — рішення про випуск прийнято загальними зборами акціонерів Емітента (протокол № 2 від 25.03.1995р., обсяг емісії 12000000000 крб., вид акцій — прості іменні, кількість акцій — 240000 шт., номінальна вартість однієї акції — 50000 крб., серія — А № 180000-420000; свідоцтво про реєстрацію випуску цінних паперів від 09.08.1995р., № 295/1/95 видано Міністерством фінансів України).

Третя емісія — рішення про випуск прийнято загальними зборами акціонерів Емітента (протокол № 4 від 23.03.1996р., обсяг емісії 714000000000 крб., вид акцій — прості іменні, кількість акцій — 420000 шт., номінальна вартість однієї акції — 1700000 крб., серія — А № 000001-420000, свідоцтво про реєстрацію випуску цінних паперів від 22 серпня 1996 р. № 149/1/96 видано Запорізьким обласним фінансовим управлінням).

Під час третьої емісії всі акції першої та другої емісії підлягали обміну на акції третьої емісії.

5. Дані щодо індексації основних засобів Емітента за станом на 01.04.96р. млн. крб.

Сума індексації балансової вартості основних фондів 24455000. Сума індексації зносу основних фондів 9290000.

6. Кількість іменних акцій, випущених Емітентом, у тому числі акцій, що є у власності керівних працівників.

За станом на 1.07.1996 р. Емітентом випущено загалом 420000 простих іменних акцій номінальною вартістю 1700 тис. крб. У власності керівних працівників — 35516 акцій, що становить 8,4% статутного фонду Емітента.

7. Чинники ризику в діловій діяльності Емітента:

інфляційні процеси в економіці України; нестійкість законодавчої бази України, форс-мажорні обставини.

Правління акціонерного товариства «Карпатнафтомаш» повідомляє про проведення зборів акціонерів. Збори відбудуться 16 листопада 1996 року об 11-й год. за адресою: Івано-Франківська обл., м. Калуш, вул. Долинська, 68, клуб заради «Нафтомаш».

Початок реєстрації акціонерів з 8-й год. Телефон для довідок: (03472) 2-83-88.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління.
2. Звіт спостережної ради.
3. Внесення змін і доповнень до статуту товариства.
4. Вибори голови правління, спостережної ради та ревізійної комісії.
5. Затвердження положень до статуту товариства.

Правління товариства.

Володимир ШЕРЕМЕТ: *Відбуваю причетність до історії*

— ВІСТАВКУ присвячено п'ятиріччю незалежності України... — у вустях Володимира ця фраза не звучала як буденна й заклопотана. Чулися урочистість й душевний неспокій.

Ці слова спонукали до рішення: героєм матеріалу має стати мій колега — фоторепортер запорізької міської газети «Наш город» Володимир Шеремет.

Портрет

Фотосправа у Шереметів — діло сімейне й святе. І не лише тому, що Володя пішов батьківською стежиною. Дружина Наталя — також професійний фотограф.

Минуло 19 років як Володимир удосконалюється у своєму фахові. Тривалий час працював «Фотограф» разом з батьком. П'ять останніх років присвятив фотожурналістиці. Фотовиставка на честь 5-ї річниці незалежності України — перша персональна. А із запоріжцями він зустрічається щодня: на шпальтах «Нашого города» та обласних «Запорізької правди», «Індустріального Запоріжжя».

— Мене більше приваблює репортаж, — розповідає він. — І до праці намагаюся ставитися творчо.

— Володю, а як ти наміслюєш «виставитися»?

— Мені запропонували підготувати виставку. Сказали — на серпень. Тоді зрозумів, що вона співпадає із святкуванням п'я-

тиріччя незалежності нашої держави. Адже майже всі події, які відбувалися у Запоріжжі, я зафіксував.

— Який хліб важчий — фотограф в ательє чи репортер?

— По-моєму, у кожної людини, яка повністю віддає себе справі, нелегкий хліб. Мені здається, якби займався чимось іншим, працював би з такою самою віддачею.

— А як Наталя ставиться до твого фоторепортажу?

— Коли ми одружувалися, то моя мама попереджала її: «Весело буде!» Наталя добре знає, де і чим я займаюся, але, відчуючи, хоча, аби більше уваги приділяв сім'ї. У нас дві доньки.

— Володю, а все-таки що для тебе ця перша виставка — спосіб самоутвердження?

— Ще раз усвідомив свою причетність до історичних подій. Дякую за це журналістиці. Вона давала мені те, чого не мав раніше: відчуття — мій, знімок потрібен комусь. Сьогодні, просто зараз...

Розмову вів Володимир ДУПАК. На знімку: Володимир Шеремет; робота фотомайстра.

— Ще раз усвідомив свою причетність до історичних подій. Дякую за це журналістиці. Вона давала мені те, чого не мав раніше: відчуття — мій, знімок потрібен комусь. Сьогодні, просто зараз...

Розмову вів Володимир ДУПАК. На знімку: Володимир Шеремет; робота фотомайстра.

Розмову вів Володимир ДУПАК. На знімку: Володимир Шеремет; робота фотомайстра.

Розмову вів Володимир ДУПАК. На знімку: Володимир Шеремет; робота фотомайстра.

Розмову вів Володимир ДУПАК. На знімку: Володимир Шеремет; робота фотомайстра.

Розмову вів Володимир ДУПАК. На знімку: Володимир Шеремет; робота фотомайстра.

Розмову вів Володимир ДУПАК. На знімку: Володимир Шеремет; робота фотомайстра.

Розмову вів Володимир ДУПАК. На знімку: Володимир Шеремет; робота фотомайстра.

Розмову вів Володимир ДУПАК. На знімку: Володимир Шеремет; робота фотомайстра.

Розмову вів Володимир ДУПАК. На знімку: Володимир Шеремет; робота фотомайстра.

Розмову вів Володимир ДУПАК. На знімку: Володимир Шеремет; робота фотомайстра.

Розмову вів Володимир ДУПАК. На знімку: Володимир Шеремет; робота фотомайстра.

Розмову вів Володимир ДУПАК. На знімку: Володимир Шеремет; робота фотомайстра.

Розмову вів Володимир ДУПАК. На знімку: Володимир Шеремет; робота фотомайстра.

Розмову вів Володимир ДУПАК. На знімку: Володимир Шеремет; робота фотомайстра.

Розмову вів Володимир ДУПАК. На знімку: Володимир Шеремет; робота фотомайстра.

Розмову вів Володимир ДУПАК. На знімку: Володимир Шеремет; робота фотомайстра.

Розмову вів Володимир ДУПАК. На знімку: Володимир Шеремет; робота фотомайстра.

Розмову вів Володимир ДУПАК. На знімку: Володимир Шеремет; робота фотомайстра.

Розмову вів Володимир ДУПАК. На знімку: Володимир Шеремет; робота фотомайстра.

Розмову вів Володимир ДУПАК. На знімку: Володимир Шеремет; робота фотомайстра.

Розмову вів Володимир ДУПАК. На знімку: Володимир Шеремет; робота фотомайстра.

Розмову вів Володимир ДУПАК. На знімку: Володимир Шеремет; робота фотомайстра.

Розмову вів Володимир ДУПАК. На знімку: Володимир Шеремет; робота фотомайстра.

Розмову вів Володимир ДУПАК. На знімку: Володимир Шеремет; робота фотомайстра.

Розмову вів Володимир ДУПАК. На знімку: Володимир Шеремет; робота фотомайстра.

Розмову вів Володимир ДУПАК. На знімку: Володимир Шеремет; робота фотомайстра.

Розмову вів Володимир ДУПАК. На знімку: Володимир Шеремет; робота фотомайстра.

Про те, що було і буде

Другий співатиме в іншому діапазоні

Уже торішній, 1-й Міжнародний музичний ярмарок в Українському домі привіз громадськість до того, що він виблискує, немов коштовними камінцями, гучними іменами виробників музичної продукції та виконавців. 2-й ярмарок, що чекаємо на нас 3-6 жовтня у 19-му павільйоні Національного выставкового центру, буде масштабніший. Передбачає, що у грандіозній музичній брамці утвориться близько 100 експонатів (торік їх було 70).

Організатори — українсько-британське підприємство «Комора», корпорація «IRIS» та НВЦ — обіцяють насичену програму. Музиканти-профі та любителі ознайомляться із свіжими досягненнями музичної індустрії, дізнаються про стилі звукозапису, спеціальні виставки, фестивалі, телепрограми, фанклуби тощо.

У планах ярмарку також концерти транснаціональної музики, «крутий стил» «Українська культура і музичний ринок», майстер-клас та виступ французького кларнетиста Жана-Луї Рене. Господарі ярмарку акцентують увагу і на фестивалі «Рок-екзистенція». На відкриття сцену НВЦ вийдуть наші команди «Плач Єремії»,

«Кому вниз», «Всяк випалює», «Вілі», «Актус» і навіть «ВВ» у старому складі. Два «живі» концерти отримають у подарунок слухачі від колишнього лідера британського гурту «YES» Ріка Вейкмана.

А на стенді мистецької агенції «Територія А» фанси висловлять те, що думають про своїх кумирів.

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

Київ.

Ім'ям буковинського солов'я

Два дні в буковинському містечку Вишняни, на батьківщині народного артиста України Назарія Яремчука, тривав фестиваль естрадної пісні його імені. Започаткував його вчитель і творчий побратим Назарія Левко Дутківський.

На майнаїччак фестиваль змагалися усі таланти з усієї України віком від 14 до 19 років. Журі, очолюване народним артистом України Василем Зінкевичем, назвало кращик. Гран при та бронзову статуетку із зображенням Назарія Яремчука присудили одеситці Інісес Мамеєвській. Переможцем також визнано виконавця з Фастова В'ячеслава Кравченка.

У заключному концерті взяли участь Дмитро Гнатюк, Василь Зінкевич, Іван Попович, Олександр Тищенко, Остап Гавриш, Анді Лорак, Каріна Плай, сини Назарія Яремчука — Дмитро та Назар.

На адресу фестивалю надійшло привітання від Президента України Леоніда Кучми.

Василь БАВУХ.

Чернівецька область.

На преміальному ганку — композитор, співак, танцівник...

Нещодавно в Українському домі відбулася церемонія вручення міжнародних премій «Дружба» імені С. Гукача-Артем'яковського столичним діячам культури й мистецтва. З рук академіка Української екологічної академії наук, композитора Людмили Височинської премії отримали президент благодійного культурно-просвітницького фонду «Сім'я майбутнього» Ірина Боровик, лауреат всукраїнського конкурсу артистів естради, співак Тетяна Негрій, композитор Юрій Рожков, керівник зразкового ансамблю балетного танцю «Фантазія» Галина Бєляєва.

Чимало приємних слів на адресу лауреатів сказали голова Спілки жінок Києва Г. Менжерес, президент літературного фонду України М. Шевченко, народний артист України М. Коломєць, композитор та співак І. Якубовський. Допомогли у проведенні святкового вечора фірма «Слай» і торговий дім «Дарниця».

Астрологічний прогноз

на 30 вересня — 6 жовтня

Овен (21.03 — 20.04). Початок тижня більш вдалий, ніж кінець. Середина може виявитися несприятливою для тих, хто народився на початку квітня. Успішними будуть добре організовані справи, а не ті, якими займається стихійно.

Телець (21.04 — 20.05). Намагайтеся якомога більше турбуватися про свої діти, а також про тих, хто від вас залежить. Ваші інтелектуальні здібності обов'язково помітять і поцінують, тому не соромтеся їх демонструвати. Частіше спілкуйтеся з людьми.

Близнята (21.05 — 21.06). На вас очікують нові знайомства та цікаві новини. Тиждень доволі сприятливий. Використовуйте можливість домогтися найкращих результатів у своєму бізнесі. Знайомство в суботу подарує вам приємні переживання, а музика прикрасить дозвілля.

Рак (22.06 — 21.07). Ваші фінансові справи — на піднесенні. Звичайно, до того часу, поки вони залишаються в межах закону. Неприємностей не передбачається. Однак ви настільки чутливі до впливу Місяця, що в п'ятницю зміна його фази може відбитися на вашому самопочутті. Більше часу приділяйте домашнім справам.

Лев (22.07 — 22.08). Сміливість, ініціатива, наполегливість — складники вашого успіху. Єдиний день, коли ці якості не допоможуть — серeda, особливо для тих, хто народився на початку серпня.

Діва (23.08 — 22.09). У серйозних справах ви, безумовно, можете покластися на себе. У щоденному спілкуванні намагайтеся бути більш уважними до тих, хто навколо вас, йти їм назустріч. У суботу ті, хто народився в середині вересня, переконаються в тому, що така лінія поведінки допоможе досягти своєї мети.

Терези (23.09 — 22.10). Найсприятливіший час припадає на початок тижня та його кінець. Можливі цікаві знайомства. Середина тижня краще провести у звичній обстановці. У суботу не слід довіряти своїм почуттям, тому що це призведе до втрат.

Скорпіон (23.10 — 22.11). На початку тижня на вас очікують цікаві знайомства з людьми старшого покоління. Проте коло спілкування слід максимально звузити до того моменту, коли ви відсвяткуєте свій День народження. У суботу друзі можуть підвести вас у фінансових справах, тому краще їх відкласти. Це насамперед стосується тих, хто народився в жовтні.

Стрілець (23.11 — 21.12). Не заважаєйте духом, якщо початок видається вам невдалим. Ви надолужите згаяне у вихідні. У середу вражене самолюбство не повинно стати причиною непорозумінь дій у тих, хто народився на початку грудня. Надайте право першого кроку вашим партнерам.

Козеріг (22.12 — 20.01). Люди, які правило, добувають вашій вимогливості до себе та до інших. І все ж вам не варто перенавантажувати себе в цей період, особливо наприкінці робочого тижня.

Водолій (21.01 — 19.02). Найсприятливіший час припадає на початок тижня, тому намагайтеся використати його максимально ефективно. Не дійте самі. Зміцнюйте ваші зв'язки з іноземними партнерами.

Риби (20.02 — 20.03). Вам варто покластися на своїх колег, а не на власні сили. Не засмучуйтеся через невдалий початок тижня, бо сприятливий час припадає на його кінець. У неділю намагайтеся забезпечити собі спокій.

Афіша вихідних днів

● Київ

Державний академічний український театр імені І. Франка: субота — «Мов близькоки» Фрейна; неділя — «Мерлін, або Спустошена країна» Дорста.

Театр драми і комедії на лівому березі: неділя — «Олеса» М. Кропивницького.

● Одеса

Академічний театр опери та балету: неділя — опера-балет «Барвінок» В. Філіпенка (о 12-й годині). Театр музичної комедії імені М. Воляного: субота — опера «Принцеса цирку» І. Кальмана; неділя — шоу-опера «Карнавал на Французькому бульварі» за твором відомих композиторів (о 18-й годині). Початок о 19-й годині.

Погода на вихідні

28 — 29 вересня у південно-східних областях України та на північному заході міськими невеликими дощ. Вітер змішаний, напівясний, 3 — 8 метрів на секунду.

Температура вночі 4 — 10, вдень 9 — 14 градусів. На півдні — 16 — 21 градус.

На Київщині без істотних опадів, вітер змішаний, напівясний. Температура 28 вересня вночі 4 — 8, вдень 10 — 15 градусів; 29 вересня вночі — 5 — 10, вдень 12 — 17 градусів.

Український гідрометцентр.

Наступний номер «Голосу України» вийде 1 жовтня н.р.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Перший заст. головного редактора А. ГОРЛОВ. Редакція: С. ПРАВДЕНКО (головний редактор), О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДЬДА (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОН: для дозвонів — 441-88-23; телефон — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44. ☎ Рукописи не повертаємо. ☎ Лістуватися з читачами — тільки на сторінках газети.

☎ За зміст та достовірність інформації у рекламних повідомленнях відповідальність несе рекламодатель. ☎ Редакція не замикає підписи газетної авторів публікацій. ☎ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російськими мовами. Індекс 4895. Тираж 236869.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311177.

Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.